St. 18. Maribor, dne 12. aprila 1907. Tečaj XLI.

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnina. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprte reklamacije so poštnine prosto.

Koga hočemo voliti?

Kandidatje Slovenske kmečke zveze so postali predmet najhujših napadov: nemčurska stranka jih napada po svojih glasilih, socialdemokraški listi ne najdejo niti za las dobrega na njih, najhujša pa je naša mlada liberalna stranka, ki bluje ogenj in žveplje, kakor hitro sliši o kakem kandidatu Slovenske kmečke zveze. To trojno nasprotstvo pa je za naše kandidate ravno najboljše spričevalo! Ono nam dokazuje, da je program Slovenske kmečke zveze, na katerem kandidirajo njeni kandidatje, zares naroden, kmečki in krščanski, ker se v kandidate zaletavajo ravno vsi nasprotniki slovenstva, kmečkega stanu in naše vere.

Socialdemokrati in nemčurji so naši stari neprijatelji. Pridružila se jim je v zadnjem času, ko je razbila slogo, tudi liberalna stranka ter hodi ž njimi v bratski slogi — proti nam. In to je ravno, zaradi česar bo zgodovina izrekla uničujočo sodbo čez naše liberalce.

Ker je Slovenska kmečka zveza narodna stranka, ki ne nosi svoje narodnosti samo v naslovu, ampak tudi v programu ter v celem svojem delovanju, za to se je Narodna stranka iz samega nagajivega sovraštva postavila na nasprotno stališče ter zahteva za šole več nemščine, se pogaja z vsenemškimi kandidati, ustavi ne samo boj z nemškutarji, ampak se z njenimi pristaši celo skupno rama ob rami bojuje proti slovenski kmečki stranki.

Socialdemokracija je načelno po svojem programu neizprosna sovražnica kmečkega stanu, ker hoče in more le na razvalinah srednjih stanov sezidati novo svojo socialistično državo. Socialdemokracija odreka ljudem pravico do zasebne lasti in proglaša vsako posest za skupno last vseh. S to stranko hoče naša Narodna stranka iti pri volitvah celo skupno, tej stranki ponuja celo svoje glasove in njeni voditelji razglašajo obvezno, da proti socialdemokraciji njih stranka ne bode nikdar in nikjer sovražno nastopala! Tako dela stranka, ki ima v svojem naslovu tudi besedo „narodna.“ Ali ne ve, da je večina našega naroda kmečkega prebivalstva, ali ne ve, če je kmet uničen, da je potem uničen tudi slovenski narod?! O, dobro to ve, toda kaj je njej za — kmeta?

Vkljub vsem tem pregreham je Narodna stranka tako predrzna, da si upa našemu narodnemu in krščanskemu kmetu ponujati svoje kandidate. Žal, da je našla dovolj častihlepnih mož, ki so sprejeli kandidature od teh grobokopov narodnosti in kmečkega stanu. Upamo pa in smo trdno prepričani, da ne bo našla v nobenem okraju dovolj ljudi, in če pobere tudi vse nemškutarje in socialdemokrate, da bi katerega svojih iz častihlepnosti zaslepljenih kandidatov spravila le v nevarnost, da pride na Dunaj.

Vemo dobro, da si Narodna stranka, namreč nje voditelji tudi sami ne žele, da bi njihovi kandidatje zmagali. Dr. Kukovec je odklonil kandidaturo, ker je prepričan, da ne zmaga. Poslali so Roša po kislo grozdje. Dr. Božiča so nameravali kandidirati v celjskem okraju, ko pa so spoznali razmere, pograbili so za Fridriha, in v zadnjem trenotku za Robleka. O šmarsko-rogaško-kozjanskem okraju se je na strankinem shodu odkrito priznalo, da bi bila sedaj še kandidatura nadučitelja Strmšeka ali Ferlinca brezuspešna, za to mora iti po blamažo Žurman. Ne bilo bi samo žalostno, ako bi slovenski narod ne gleštal boljših kandidatov nego so Ježovnik, Glaser, Roblek, Žurman, Roš, ampak bil bi zajedno tudi smrtni udarec za Narodno stranko samo, če bi ti plitvi in častiželjni možje prišli na Dunaj kot zastopniki štajerskih Slovencev.

Slovenska kmečka zveza pa je izbrala kandidate, o katerih je vsakdo, prijatelj in neprijatelj, prepričan, da bodo na Dunaju lahko častno zastopali slovensko ljudstvo ter da so zmožni dovolj, to kar obeta program Kmečke zveze tudi izpeljati. Čeravno niso vsi kmetje, vendar vsi so se morali zavezati, izpolnjevati vestno in točno naš kmečki program. Slovenski volilci jim lahko torej z največjim zaupanjem poverijo svoje glasove.

Politični ogled.

— **V Ljubljani** kandidirajo liberalci ljubljanskega župana Ivan Hribarja. Slovenska ljudska stranka kandidira pasarja Kregarja, socialdemokraška pa Kristana. Ni izključeno, da zmaga ljudski kandidat Kregar in potem je poraz liberalne stranke na Kranjskem popolen.

— **Cesar v Prago.** Naš cesar je tudi češki kralj in pred njim so se dali vsi cesarji tudi kronati za češkega kralja. Sedanje ministrstvo ima v svoji sredini dva Čeha in za to se naš cesar za delj časa poda v Prago. Potovanje nastopi dne 15. aprila.

— **Krvav boj med kmeti in socialdemokrati.** V Lusanu na Češkem, v Sternbergovem volilnem okraju, je bil v nedeljo na volilnem shodu krvav boj. Udeleženci so se bili s steklenicami in palicami. Socialističnemu kandidatu so kmetje strgali obleko s telesa in ga tako pretepli, da je krvavel. Kmetje so hoteli pobiti vse socialdemokrate, ki so morali bežati. Kmetje so za socialdemokrati metali kamenje. Mnogo socialdemokratov je težko ranjenih. Vrši se sodnijska preiskava.

— **Vladarji se obiskujejo.** Angleški kralj Eduard je obiskal španskega kralja Alfonza v Kartageni. Obe državi se baje približujeta zaradi vednih nemirov v Maroku, po katerem stezajo Francozi svoje roke. Italijanski kralj Viktor Emanuel je na obisku pri grškem kralju Juriju.

— **Razoroženje.** Angleška je zahtevala, da se posvetuje mirovna konferenca v mestu Haagu, kamor pošljejo vse velevlasti sveta svoje zastopnike, tudi o razoroženju. Temu je najprej ugovarjala Nemčija in za njoje pričapljala seveda tudi naša Avstrija, ker naša vlada vedno slepo gre z Nemčijo. Skrajni čas, da pridejo drugi ljudje v državni zbor.

— **Kmečki upor v Rumuniji** je sedaj že popolnoma polegel. Uradni list je prinesel poziv na narod. V pozivu je rečeno, da je dežela prebila nevarne čase, a da so država in armada ter oblasti storili svojo dolžnost, da se je punt zatrl. Sedaj je dolžnost vlade, da ne nastopi nova nevarnost. Puntarje bodo zasledovali in kaznovali, a ob enem se bo vlada zavzela za kmete. Za sporazumljenje med kmeti in veteposestniki bodo skrbeli okrožni predstojniki. Vlada si prizadeva urediti kmečko vprašanje.

Razne novice.

* **Osebna vest.** Za suplenta na c. kr. drž. gimnaziji v V. okraju na Dunaju je imenovan naš rojak g. kand. prof. Anton Jug.

* **Odbor „Podp. društva organistov“** je imel dne 4. t. m. sejo v Celju, pri kateri se je sklenilo sledeče: Odposlala se je še enkrat peticija na c. kr. ministrstvo notranjih zadev, da se tudi organisti sprejmejo v zavarovanje kot privatni uslužbenci. Sprejela sta se dva na novo oglašena uda. Sklenilo se je, da se skliče dne 29. aprila v Ljubljani sestanek organistov, da tudi kranjski organisti odpošljejo enako peticijo na c. kr. ministrstvo. Sestavilo in odposlalo se je protestno pismo na „Cerkv. Glasbenik“ v Ljubljani, kateri je neopravičeno napadel naše društvo. Prihodnja seja se vrši v Grižah tik Celja pri g. J. Škrabarju, organistu in blagajniku našega društva.

* **Državne ustanove za obiskovalce obrtnih šol.** Za prihodnje šolsko leto razpisuje naučno ministrstvo več državnih ustanov za obiskovalce obrtnih šol. Ustanove znašajo za ljubljansko c. kr. umetno-obrtno strokovno šolo 40 K na mesec in ve-

Maša sv. Vaclava.

(Iz „Malostranskih pripovedek“ Jana Nerude poslovenil Podravski.)

Naenkrat je nekaj sunilo v okno in jaz sem se celo prestrašil. Morala sta brzkone zalučati vanjo kamenček. Potem vnovič. Na to se je oglasil močan moški glas — slišal sem, kako se je ondi nekdo rogal in kako sta moja tovariša zbežala. Odslej se več nista vrnila; zaman je vse pričakovanje.

Še le sedaj se me je prvokrat polastil nekak dolgi čas. Porinil sem knjigo v torbo, prestopil k drugim naslonjačem ter zrl navzdol v cerkev. Sedaj se mi je zdelo, da vse ondi izgleda turobnejše nego poprej, otožno samo po sebi, navzlic temi. Kaj dobro sem razločeval predmete ter bi jih bil opazil celo v bolj gosti temi, radi tega, ker so mi bili dobro znani. Toda na stebričju in na oltarjih je viselo v dolgih povesmih sinje platno, ogrinjajoče vse v eno barvo, ali bolje rečeno, v eno brezbarvnost. Nagnil sem se preko ograje: ondi, na desno, prav pod kraljevim oratorijem, je gorela večna luč. Ta svetilnik drži v svoji roki kamenita postava rudokopa, znana „karijatida“, kakor viseča v ozračju in pobarvana z barvo človeške polti. Ogenj se je bliščal mirno, niti ne migljajoč, slično tihi zvezdici na nebu. Uprav pod svetilnico sem videl tlak, razdeljen na pravilne četverokote, nasproti pa cerkvene klopi s črnorudastim bleskom, a na bližnjem oltarju se je le slabo lesketala zlata oprava nekakega lesenega kipa. Nikakor se nisem mogel spomniti, kdo bi bil ta svetnik in kako je zgledal pri dnevni svetlobi. Moj pogled se je bil uprl v „karijatido.“ Lice rudokopa je bilo osvetljeno od spodaj, njegove oblike so izgledale kot nekakšna umazano rudasta kroglja. Napetih očij rudokopa, katerih smo se bali celo po dnevu, niti videti ni bilo. Nekoliko dalje strani je bila videti v temi rakev sv. Janeza Nepomuka, v kateri sem zamogel razločiti zgolj svetlejše barve. Pa sem vprl svoj pogled vnovič v rudokopa, in zdelo se mi je nakrat, da on nalašč drži glavo tako nazaj, kakor to delajo ljudje pri zvitem smehu in da rudečica njegovega lica izvira uprav iz tega zatajenega smeha. Nemara mi on namigava z roko proti moji strani ter se mi smeji. Pri tej misli me je prevzel strah. Zakril sem oči ter jel moliti. Pri tem mi je nekoliko odleglo; vstal sem ter drzno pogledal rudokopa. Plamenček se je bliščal mirno kot poprej. V stolpu je ura odbila sedem.

Zdajci se me polaste novi neprijetni občutki. hladno in zlasti je bilo hladno znotraj v cerkvi; Tresel sem se od mraza. Vreme je bilo suho, toda dasi tudi sem bil dobro opravljen, toda nepotrebne obleke vendar le nisem imel na sebi. Vrhu tega jel se je tudi oglašati glad. Navadna ura večerje je bila že prešla in jaz sem bil pozabil vzeti kaj hrane s seboj. Kmalu pa sem junaško začel kljubovati gladu ter sem v tem postu celo videl neko dostojno pripravo za o polunoči pričakovano blaženost. Toda moja volja je bila onemogla, da bi potlačil mraz, ki mi je prišinjal telo, treba mi je bilo kretati se, da se na ta način vsaj nekoliko ogrejem. Hodil sem semtertje po koru, potem krenil za nizke orgle, za katerimi so se nahajale stopnice h gornjemu, glavnemu koru. Povsem seznanjen s prostorom, jel sem stopati kvišku. Prva stopnica je zaškripala in jaz sem pridržal sapo, toda šel sem na vsak način dalje, potihoma in previdno, uprav tako, kakor se je to godilo v nedeljo, ko smo se bali, da nas človek, ki je gonil meh, ne bi zapazil in nas ne zapodil, poprej, predno smo se vtegnili skriti za katerega godca.

Krenil sem na glavni kor. Šel sem korakoma, dokler nisem dospel čisto v ospredje. Sedaj sem bil povsem osamljen in brez vsakega nadzora ondi, kamor si nismo drznili hoditi drugače, nego s stisnenim srcem in kamor smo zahajali gledat z nekakšnim pesniškim navdušenjem. Ondi na vrhu, na obeh straneh orgel so bile prirejene klopi, slične polukrožnim v nekdanjih gledališčih. Sedel sem na najnižjo stopnico, tesno poleg tipk.

Kdo mi je mogel sedaj zabraniti, da ne bi zasviral katero na teh-le tipkah, ki so nas tako močno zapeljevale v greh? Potihoma sem se dotaknil gornje in najbližnejše, kakor bi se bil bal, odstraniti raz nje prah; na to sem se je dotaknil s prstom že močneje. Ta druga dotika je povzročila, da sem začul nekak nepoznan glas ter nehal svirati. Zdelo se mi je, kakor bi bil povzročil kaj pregrešnega.

Pred menoj so ležali ogromni psaltirji*, razpoloženi po naslonjačih in ograji. Sedaj sem se mogel dotakniti tudi njih, mogel sem poskusiti, ali sem že dovolj močan, da bi vzdignil katerega izmed njih. Po dnevu bi se tej skušnjavi gotovo ne bil ubranil. Ti orjaški psaltirji so bili za nas zmirom nekaj tajnostnega. Bili so okovani s težkim kositrom, deske ali platnice so bile polomljene; pergamentni listi, katere so obračali s pomočjo lesenih palic, so bili na spodnjih koncih povsem umazani, a na teh listih so se bliščale zlate in pobarvane zaglavne črke.

* Knjige za cerkveno petje.

Konec sledi.

ljajo za vso učno dobo. Te ustanove so osobito tudi namenjene obiskovalcem zimskih tečajev za stavbene obrtnike (zidarje, tesarje in kamnoseke). Prošnje za take ustanove je nasloviti na c. kr. namestništvo v Gradcu, vložiti pa jih je najkasneje do 15. maja pri ravnateljstvu onega zavoda, v katerega želi prosilec vstopiti. Prošnji morajo biti pridjane naslednje priloge: krstni list, domovinski list, učno ali delavsko izpričevalo (če se prosilec zglaša za vstop v zimske tečaja za stavbene obrtnike), zadnje šolsko izpričevalo in ubožni list. S tem opozarjamo naše čitatelje na zgornje ustanove s pristavkom, da daje vsa potrebna pojasnila v tej zadevi drage volje ravnateljstvo c. kr. umetno-obrtne strokovne šole v Ljubljani.

* **Poročena** sta bila dne 7. t. m. v Gradci dež. sod. svetnik g. dr. Jos. Kronvogel in pok. finančnega svetnika hčer gospodična Ada Bregant.

* **Nismo nasprotniki učiteljstva.** Na vsak način hočejo nasprotniki prisiliti javnost, da bi verjela njihovo laž, da je naš list sovražen učiteljstvu. Mi moramo vsled tega ponovno izjaviti, da naš list ni in ne bo sovražen učiteljstvu ali pa šoli, ampak da se bori le proti političnemu mišljenju istih učiteljev, ki ne soglašajo z našim naziranjem. Ali to političnem listu ni dovoljeno?

* **Šola in Slovenska kmečka zveza.** Celjska starka „Domovina" prinaša zopet že večkrat razkrinkano laž, da se je Slovenska kmečka zveza izrekla enkrat za triletno, enkrat za petletno šolo. Proti neumnosti se je težko boriti, proti zlobnosti še težje, a oboje se združuje pri nekaterih dopisnikih „Domovine."

* **Škofje, čujte!** Moravski škofje so izdali pastirski list o volitvah. To je zelo neljubo dirnilo celjsko — „Domovino", ki tudi noče več trpeti, „da bi se cerkve in božje službe zlorabile v politično agitacijo." Za to zakliče „Domovina" škofom: „Le tako naprej gospoda — vaše delovanje bode ljudem najprej oči odprlo." Tako je prav, ta nastop nam dopada! Zdaj bodo škofje vendar enkrat vedeli, da je treba vse pastirske liste, prej predno izidejo, predložiti Narodni stranki in celjskim advokatom, ki jih bodo pregledali, da vera ne bo škode trpela. Gospodje Roblek, Ježovnik, Roš, Glaser, ali še vedno ne uvidite, v kako družbo ste zašli?

* **Statistika srednješolcev** na Kranjskem, Sp. Štajerskem, Koroškem in Primorškem. Zadnja „Zora" št. 6 (glasilo katoliško mislečih vseučiliščnikov) je objavila veltzanimivo statistiko srednješolskega dijaštva v deželah, koder bivajo Slovenci. Iz te je razvidno, da je število slovenskih srednješolcev 4087, nemških 3104 in italijanskih 2651. Učnih moči je 567, od teh Slovencev 201, Nemcev 213 (dasi je nemških dijakov manj!) in Italijanov 119, tako da pride pri Nemcih že na 15 nemških dijakov en nemški profesor, pri Slovencih pa še le na 20.2, pri Italijanih pa celo na 22.3. Realke Slovenci očividno zanemarjajo, ker pride na 4.5 gimnazijcev en realec, dočim je razmerje gimnazijcev proti realcem pri Nemcih 1.8, pri Italijanih 1.1; Kako malo Slovencev študira, je razvidno iz tega, da pride pri Slovencih na 292 prebivalcev en srednješolec, pri Nemcih že na 148 in Italijanih na 126. Ta statistika je potrebno izpopolnjenje one, katero je pomanjkljivo objavila „Omladina". — Poznal naj bi jo vsak Slovenec, ki se zanima za naše srednje šole.

Maribor - Bistrica - Konjice.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze": Franc Pišek, kmet v Hotinji vasi.

m **Gregorčičeva slavnost** dne 7. aprila v Mariboru je bila, kakor smo že poročali, prav dobro obiskana. O pesniku velikanu je govoril g. dr. Rosina, ki je izbral zlasti iz prve knjige pesnij razne umotvore in opozarjal nanje navzoče občinstvo; njegovo predavanje bi bilo gotovo zadovoljilo vsakogar, če bi se ne opazila nit, ki se je vlekla od prve do zadnje besede, in je podala celemu govoru namen tendencioznega razmotrivanja nesmrtnih poezij. Ugajala je „Apoteoza", živa slika v proslavo pesnikovo. Vsa čast prirediteljem! V ozadju stoji mramornati kip s podobo pesnikovo; nad to držita dva angelja lovorjev venec, v višinah med drevjem se dvigata kvišku angelja s trobentami, pred kipom na desni strani stoji genij z liro, na levi kleči genij držeč lep venec s trobojnico. Nadalje zro nemo z občudovanjem in gorečnostjo na pesnika prvaka na obeh straneh zastopniki slovenskih slojev, katere je opeval pesnik; okusne noše slovenskega ljudstva in slovanskih narodov so podajale sliki čudoviti čar. Prizor sam je povekšal vtis, katerega so napravile na občinstvo izbrane besede gospodične Stegnarjeve v proslavo Gregorčičevo. Le predolgo smo morali čakati prihodnje točke. Gospodična Osana nam je pokazala pot pravega deklamovanja in umevanja Gregorčičevih pesnij; zlasti je podala „Tri lipe" tako naravno, da smo jo občudovali. Koncert je bil na višku; redkokedaj je prilika v Mariboru prisostovati slov. koncertom. Pa reči moramo, da ti redki nastopi dokazujejo vedno bolj, da hranimo v svojem družabnem življenju dovolj moči, ki lahko pokažejo svojo izobrazbo tudi v javnosti i v petju i v godbi. Moški in mešani zbori so rešili svojo nalogo kakor pevci, ki se vedno vadijo v svojih pevskih društvih. Pevovodja je lahko ponosen na svoje vspehe redkih in slabo obiskanih vaj. V zborih je donel znani bariton-solo g. Stuheca, ki je pel prav izrazito še „Predsmrtnico" in „Pogled v nedolžno oko"; spremljala ga je gospodična Schreinerjeva, umetnica na glasovirju. Za prave umetnike in strokovnjake je bilo tudi oskrbljeno. Če nastopi g. Beran s svojimi sovrstniki g. B. Serajnikom, J. Zemljičem, L. Serbinekom in J. Medvedom, se pokrijejo vsakdanji kritiki in zamolčijo svojo sodbo. „Lepo je pač bilo", „soglasje vpliva dobro na čut", taki in enaki stavki se še dolgo časa po koncertu širijo od ust do ust. Nam, poštenim kritikom, se pač dozdeva vedno, da so ti umetniki v višinah, mi pa v groznih nižavah; skoro se ne motimo, če trdimo, da si slavni kvintet tudi tako misli, če proizvaja najtežavnejše točke umetne glasbe. Pa to nič ne de, treba je pri nas gojiti pravo umetnost in občinstvo vaditi v tem oziru. Program je bil res obširen in nad vse lep; prirediteljem in sodelovalcem gre vsa hvala; za vprizoritev takega večera je treba velike požrtvovalnosti in priprave; za to bi pa prosili radi zunanjih vdeležencev hitrejega izvajanja posameznih točk, ker predolgi odmori le oslabe užitek, ki ga ima človek od večera in vspeh ni vsled tega tolik, kakor si ga zares zaslužijo neumorni prireditelji in sodelovalci.

m **Sv. Jakob v Slov. gor.** Naše društveno življenje napreduje. Vsak teden se oglašajo k izobraževalnemu društvu novi člani, tako da že komaj ustrezamo s knjižnico, ker udnina je le 1 krona, veselico pa smo imeli še le eno. Tekom meseca se priredi več poučnih predavanj po okolici, potem pa zopet igra v prid vedno oblegani knjižnici, za katero bomo slednjič vendarle dobili prostor, vkljub zavidnim ovinkarjem, katerim ne ugaja naše delo. Zakaj niste prišli na ustanovni shod, da bi s svojim delom dali društvu nasprotno stališče, saj je shod bil vsakemu pristopen, ali se vam je tožilo kronice? Svetujem vam nekaj uspešnega, da ne bodete vedno krog naših udov jadikovali; organizujte magari na svojem „ovinkarskem stališču" razne Štajerčijance po Spdnjem dolu in na Počeniku ter Hlapji, vsi vam bomo hvalo peli, k nam pa zastonj hodi bledi „kranjski fantek" o počitnicah misijonarit. Ali se zdaj razumemo? Ne veste, kaj bi še ugovarjali — ker naravnost si še ne upate izraziti svojega prepričanja — za to vam je zdaj odbor prefantovski, zdaj udje previničarski, zdaj zopet program nepotreben, ker govorite le o potrebi „kmetijskega društva." No, ali ni pri Peklarji kos „kmetijske" podružnice, če vam ista ne ustreza, ni naša krivda, obrnite se na Kmečko zvezo, ako hočete bolj intenzivno izvrševati gospodarski program, v naših pravilih je le izobrazba, ki je temelj vsakega napredka, vsaki organizaciji. Resnično, dovolj je še dela za požrtvovalne rodoljube, za to stori vsak, kar je v stanu, pustimo pa na stran vsako nezaupnost in zlobno kritikovanje naših mladih odbornikov. Vsi se še lahko povspnete do šarž oziroma odborništva, ako se le lotite nesebičnega dela, ako ustanovite n. pr. zadrugo za preskrbovanje z živili, da ne bodo viničarji letali vsako soboto v mesto pitat nemčurskih trgovcev s slov. denarji, ako napravite posojilnico, naučite mlade delavce treznosti in varčnosti in pripomorete kmetom v sili, da jih ne pohrusta nemška „Südmarka", ako se poprimete zadružnega kletarstva, sadjereje, trtnice, bikoreje, zboljševanja travnikov, mlekarne itd., imate povsod dovolj prilike, da se izkaže vaše odkritosrčno rodoljubje. S samim zabavljanjem pa si „narodnjaki" le omajate ugled med ljudstvom, zakaj mi gremo naprej in se nikogar ne bojimo, ker vemo, da delamo prav! To je naš odkrit odgovor na vašo zlobno zahrbtnost, s katero nam stavite le ovire, mesto da bi nas podpirali! Dovolj ste imeli časa, zakaj niste več storili, danes zavidno gledate. Še je čas. Pri „oblizovanju kupic" se seveda ne more storiti bogvekaj za narod, povegrani štajerčijanski šnopsarji vam tudi ne bodo delali špalirja, če prav jim vsako nedeljo pridigujete!

m **Puščava.** Kdo bo naš kandidat? Naš kandidat je in ostane posestnik in župan Franc Pišek. Njega je postavila Kmečka zveza za našega kandidata, on se nam je tudi dne 24. marca predstavil, razvil svoj program ter v svojem poljudnem govoru pokazal, da je veren katoličan, vrl Slovenec in da bo delal z vsemi močmi v prid kmečkega in delavskega stanu. Ravno ta dan je še le postavila liberalna Narodna stranka nasprotnega kandidata Vikt. Glaserja. S tem je Narodna stranka jasno pokazala, da ji ni za slovenskega kmeta, ker tak je Franc Pišek z dušo in telesom, ampak nji je le za liberalca. Liberalna Narodna stranka tedaj noče slovenskega kmeta, noče katoliškega moža, temveč liberalca. Dobro! Liberalni odvetniki in koncipienti in liberalni učitelji so si izbrali g. V. Glaserja za svojega kandidata. Naj mu tudi dajo svoje glasove. Mi ga jim privoščimo. Mi katoliški kmetje in katoliški delavci pa bomo enoglasno volili posestnika in župana Franca Pišek. Liberalnih in brezverskih odvetnikov in njihovih kandidatov ne maramo, ker smo jih že posebno v Puščavi do grla siti!

m **Iz Lehna.** Dne 1. aprila t. l. so celjski in drugi liberalci poslali k nam g. Viktorja Glaserja iz Ruš, da se nam predstavi kot kandidat liberalnih celjskih mladih advokatov za mariborski okraj na desnem dravskem bregu, pa „po ovinkih", namreč pod imenom „kandidat neodvisnih kmetov." In res je prišel s „cugom" k nam! Zakaj pa ravno v Lehen? No ja, pred par leti je kupil skupno z g. Pogačnikom iz Ruš lepo posestvo, velike gozde na „Praprotnikovem." Pogačnik je dal v gozdih debela drevesa podirati, treba je bilo nekoliko delavcev, s katerimi se je seznanil tudi g. V. Glaser, pa ne da bi bil od njih „odvisen", ampak samo dobro poznal. Ti delavci vsaj me poznajo, ti me bodo prišli poslušat in volit, za to pa kajd 1. aprila najprej v Lehen. Zakaj pa je prišel kot „neodvisen kmet?" Temu pa je vzrok to-le: G. Pogačnik je hotel kupljene gozde imeti sam, je izplačal g. kompanijona Glaserja in mu dal nekaj tisoč kron dobička; in tako je postal g. Viktor na „Praprotnikovem" od g. Pogačnika „neodvisen kmet." To je lepo, kaj ne? Prišel pa ni sam, pripeljalo se je ž njim na Lehen dne 1. aprila mnogo Rušanov in Mariboržanov, prišlo je tudi mnogo Ribničanov, in ti vsi za to, „da bo nas več." To nič ne de, če nimamo tukaj volilne pravice, „da bo nas le več!" Ob 1. uri popoldne bi se naj komedija začela, pa še ni bilo dovolj Lehenskih volilcev, bili so pa Mariboržani, Rušani in Ribničani, še-le ob 2. je prišlo nekaj delavcev. G. Urbanca hočejo za predsednika, pa se jim dolgo brani. Ob 2. se začne. Glaser govori ne celo ¼ ure, največ proti različnim davkom. Glavno je bilo pri tem govoru to, kar ni povedal. Zoper davke govoriti je lahko, a odpraviti jih je težko, težko tudi za Viktorja Glaserja iz Ruš. Po tem je priporočal Glaserja nek mož iz Ruš. Govoril je še nek Dvornik iz Ribnice. Glasovalo se ni! Obljubil ni nihče, da bo volil Glaserja; tako je najboljše, naj ostane „neodvisen" od naših glasov in obljub! In zdaj smo bili fertig. Ko so gostje že odšli, je še v jedni sobici ostalo dvoje Lehenčanov v družbi nekega Stieblerja. Ta mladi človek je sedaj poštenim možakom začel sramotiti pisavo „Slovenskega Gospodarja" in prerokovati, kako bo „Slovenski Gospodar" poročal o Lehenskem shodu „neodvisnih kmetov." Grdo je sramotil naš pošteni kmečki list, tako grdo, da so se poslušalci zgražali, saj so njegovi naročniki in pridni bralci, pa še niso opazili na njem kake nepoštenosti. Vprašali smo, kdo na je ta Stiebler? Izvedeli smo, da baje študira „pravico". Tako! In ta človek si upa, poštenemu kmečkemu in delavskemu listu delati tako krivico! To bode lep doktor „pravice." In take „dijake pravice" jemlje kandidat V. Glaser seboj na volilne shode! Kaj pa pravi pregovor: „Povej mi, s kom občuješ, in jaz ti povem, kakšen si!" Kljub temu, da se nam je Viktor Glaser le četrt ure s svojim govorom priporočal — on zna, da ima planinc rad kratek govor in dolgo klobaso — nas ni za-se pridobil. Mi delavci se oklenemo svojih značajnih kmetov in volimo g. Franca Pišeka, ki bode gotovo zmagal, ki je tudi iskren prijatelj našega vrlega g. župana Urbanca. Slava g. kandidatu Pišeku, slava tudi našemu županu Urbancu, ki bode po svojem prijatelju Pišeku za nas tudi veliko dosegel. Ta prijateljska zveza naj nikdar ne neha!

m **Iz oplotniške občine** se sliši, da hočejo nekateri naši občinski odborniki skrpucati pasji davek. Predlagatelj je baje Franc Jonke. Dragi kmetje, pa kako so jo stuhtali ti gospodje? Kmet naj plača od psa 4 K na leto, [illegible]dje lovci in mesarji pa naj bodo prosti davka, to so kmečki prijatelji! — Kdor je kmečki prijatelj, bode tudi pristopil h Kmečki zvezi, kdor pa čez tisto zabavlja ali ne pristopi, ta ni kmečki prijatelj! Slišal sem, da je za zaupnika Kmečke zveze za čadramsko župnijo postavljen F. Golčer v Čadramu. Torej vsi, ki h Kmečki zvezi pristopiti želimo, se v kratkem pri njem oglasimo.

m **Fram.** Glaserjev volilni shod 7. t. m. je bil jako viharen, vendar tudi zanimiv. Navzočih kakih 150. Narodna stranka priporoča svojega predsednika, kmečka zveza tudi svojega. Narodna stranka je naštela svojih 31, naših pa 26!? Čudovito štetje! Kje pa je onih sto? Naši so protestirali, pa nič ni pomagalo. Kandidat g. Glaser je govoril mirno. Ko je naglašal, kako kmečki stan trohni, kako je zadolžen, so govorniku nekmetje glasno pritrjevali. Vihar odobravanja pa je žel g. Glaser od nekmetov, ko je povdarjal, da se mora naša deca po ljudskih šolah učiti **več nemščine.** Tega sigurno g. Glaser ni govoril iz prepričanja. Več nemščine! G. Glaser pridite enkrat tudi v naso šolo in videli boste, kako se naši deci že v drugem šolskem letu zabija nemščina v glavo in se to dresiranje nadaljuje skozi 7 let. Kedaj in kje pa kličejo Nemci za ljudske šole: več slovenščine? Sicer pa se je g. kandidat šole čisto izognil; ravno tako ničesar ni povedal o vojaščini, o lovskem zakonu, o uvozu tuje živine in o drugih perečih prašanjih našega časa in slednjič končal: kmet naj kmeta voli. To naši kmetje tudi dobro razumejo, zato so glasno klicali: naš kandidat je kmet Pišek! Omenil je tudi g. Glaser, da je neodvisen kandidat. Smešno! Kandidiran od učitelja Lesjaka in odobren od Narodne stranke pa pravi, da je neodvisen kandidat. G. Glaserju sta hotela pot pripravljati g. Založnik iz Slov. Bistrice in g. Stibler pa sta slabo opravila in naše kmete močno razburila. G. Založnik se je spravil na dr. Korošca, češ, na shodu (zaupnem) v Slov. Bistrici je dr. Korošec enega kmeta iztiral iz dvorane, akoravno je imel povabilo. „Ni res!" oglasi se neki kmet. „Res je", pravi g. Založnik, „in če hočete povem Vam njegovo ime." „Povejte", terjajo kmetje. „Še povabilo Vam lahko pokažem", pravi Založnik. „Pokažite", terjajo kmetje. „Čakajte, ko bom končal." Omenjeni na Slov. Bistriškem shodu navzoči kmet pravi g. Založniku: „Oni kmet je imel vabilo na drugo ime, zato je moral iz dvorane!" In sedaj je zahrumelo med kmeti. Končal je Založnik, povabila pa ni pokazal. S takimi sredstvi dela Narodna stranka proti dr. Korošcu! G. Stibler je govoril o doktorjih, ki so prejšnje čase nastavljali kandidate. In sedaj pri Narodni stranki? Ali Kukovec, Božič, Karlovšek niso samo doktorji? No, kmetje ga niso poslušali. Vspeh shoda je bil: Naši kmetje so gromovito klicali: Živio Pišek! Ko bi naših ne bilo na shodu, tedaj bi imel g. Glaser 31 poslušalcev, toliko so jih našteli, akoravno so nekteri vdignili obe roki. In kdo in od kod so bili? Bili so: vsi framski Nemci, vsi framski in slivniški Štajerčijanci, par socijalnih demokratov in framski in slivniški „narodnjaki" — tedaj 31! Vsi drugi navzoči so bili odločni pristaši kmečke zveze in videl si

med njimi skoro vse župane in najveljavnejše kmete cele fare. Na tem skodu se je vzbudil v vrstah naših kmetov kmečki in narodni ponos in boljše ne bo n kdo agitiral za Pišeka, kakor je to storil Glaserjev shod v Framu.

m **Iz Žič.** Na belo nedeljo je tukajšno bralno društvo napravilo veselico z igro, tamburanjem in petjem. Vsaka do sedaj prirejena veselica se je prav dobro sponesla in to je privabilo toliko ljudi, da je bila soba do zadnjega kotička polna. Igra „Sv. Neža“ igrala se je izborno! Igralke so s svojim nastopom imponirale občinstvu tako, da se jim lahko prizna javna pohvala. Med odmorom so domači tamburaši zabavali poslušalce z lepimi narodnimi komadi. Veselica zaključila se je s petjem. Na občno željo se bode igra ponovila meseca maja.

m **Prihova.** Tužnomilo so doneli vbrani Prihovski zvonovi dne 3. t. m. v slovo blagemu možu, kateri si gotovo zasluži nekaj vrstic v spomin. Pokojni Juri Potočnik, po domače Planinc, je izmed onih mož, kateri so dandanes redki. Kot večletni župan je bil povsod priljubljen in na široko znan. Živel je s sosedi v miru in slogi, zadovoljno in pa srečno. Vedno veselega značaja je marsikoga razvnel s svojim petjem tudi v gosposki družbi. Imel je krasen glas, da ga je bila milina poslušati. Posebno ko je zapel ono pesem: Vesel sem jaz kmetič, in: Ako ravno ste gospodje, ne menjam jaz z vami. K temu možu bi se naj prišli učit pravične dobre volje razgrajalci in šnopsarji sedanjega časa, katerim je grozen šnops najslajša pijača in surovo tuljenje zabava. Ker si blagi Jurij v tem časnem življenju ljubil mir, naj ti ga večni Bog dodeli tudi onkraj groba.

m **Bralnemu društvu v Špitaliču pri Konjicah** je daroval preč. g. Jos. Zidanšek, ravnatelj semenišča in prof. bogoslovja v Mariboru 20 K. Velikodušnemu g. darovalcu se tem potom najsrčneje zahvaljuje

društveni odbor.

Maribor-Sv. Lenart, Gor. Radgona-Ljutomer.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: Ivan Roškar, kmet in deželni poslanec v Malni.

l **Od Sv. Križa pri Mariboru.** Tukaj je v nedeljo 7. aprila umrl Radeckijev veteran Janez Brus, star 80 let. Starček se je še kaj rad spominjal očeta Radeckija in zanimivo ga je bilo poslušati, kadar je o njem pripovedoval. Svetila mu večna luč! — Volilni imenik občine Sv. Križ, ki je zdaj v občinski pisarni razpoložen na vpogled, izkazuje 190 volilcev. Tukajšnje prebivalstvo je vobče vrlo vneto za svojega bodočega poslanca Ivana Roškar, o katerem ve, kako nevtrudno je doslej v deželnem zboru zastopal kmečke koristi; in gotovo bo tudi v državnem zboru neumorno deloval v prospeh in povzdigo kmečkega stanu. Za to pa, volilci občine Sv. Križ, dne 14. maja oddaj vsak svoj glas Ivanu Roškar, kmetu pri Sv. Juriju v Slov. gor. Radi bi ga pač tudi enkrat slišali in zelo hvaležni bi mu bili, ko bi se — če mu še čas pripušča — še pred volitvami potrudil k Sv. Križu. — Nebodigatreba „Narodni List“, glasilo nemškutarske in protiverske Narodne stranke, je tudi tukaj po nekod grozno vsiljiv in nadležen, prav kakor ona znana muha, katere tudi ni mogoče pregnati, če jo še tolikokrat odženeš. Križančani, pokažite temu protiverskemu listu, ki razdira med spodnještajerskimi Slovenci tolikanj potrebno slogo, vrata!

l **Sv. Anton v Slov. gor.** Dne 2. aprila t. l. je začela poslovati pri nas novoustanovljena posojilnica. Uradne prostore ima začasno v hiši g. Jož. Gomzi. Uradni dan je četrtek. Vloge se obrestujejo s 4½%, posojila se dajejo na 5½%. — Prihodnjo nedeljo t. j. 14. aprila po večernicah priredi bralno društvo predavanje: „Nova volilna postava in Kmečka zveza.“ Po tem bo izlet v Cogetince in v prostorih Ane Vogrin prosta zabava s sodelovanjem domačih tamburašov.

l **Socialni demokrati prvikrat v Ljutomeru.** V nedeljo dne 7. aprila je bil v dvorani g. I. Kukovca volilni shod, ki ga je sklical tukajšnji mokraški kandidat g. Viktor Kukovec, sin veleindustrijca in zaslužnega slovenskega rodoljuba g. Iv. Kukovca. (!) Velikanski podžigajoči lepaki so privlekli le majhno številce volilcev. Pretežna večina udeležencev si je priznavala, da je le radoznalost tista gonilna moč, ki jih je strnila v tej dvorani na prvem mokraškem shodu v Ljutomeru. Sodrug Etb. Kristan iz Ljubljane je v svojem govoru dokazal, da ne pozna naših razmer. Tako se plodonosno govori tovarniškim delavcem po velikih mestih! Kmetov na shodu sploh ni bilo. Čast jim! Tistih par viničarjev pa je pričakovalo vse kaj drugega. Nezadovoljni so se drug za drugim izmuzali iz dvorane. Pred bore malo poslušalci je g. kandidat Viktor Kukovec zdelaval Narodno stranko in Kmečko zvezo, socialno demokracijo pa proslavljal kot edino rešiteljico človeške družbe. (!?) Že ta shod, zlasti pa 14. maj bo solnčnojasno dokazal, da porogljivo mokraško zelce na Murskem polju niti vzkliti ne bo moglo. Vi pa, katoliško-narodni volilci, pokažite 14. maja častno, kdo ste in kaj hočete. To bo edino pameten odgovor na enake shode.

l **Stara cesta pri Ljutomeru.** Že zopet nam je pobrala nemila smrt blagega in vrlega narodnjaka Matjaža Koseja. Bil je mož v najlepši dobi, star še le komaj 38 let. Zapustil je ženo in štiri neodrastle otroke. Bil je občinski predstojnik in mož dobrega značaja. Pomagal je rad vsakemu, kateri se je le k njemu zatekel. Zadnjo sv. popotnico je prejel ravno na velikonočno nedeljo ter se popolnoma udal v voljo božjo. Pogreb je bil sijajen, skoraj vsakemu zaigrala je solzica v očeh, ko so č. g. kaplan zapeli žalostni miserere. Zdaj se pa v duhu poslovim od dragega mi prijatelja ter mu želim večni mir in pokoj, ter da bi mu svetila večna luč.

l **V Negovi** bo prihodnjo nedeljo 14. t. m. po rani sv. maši volilni shod. Volilci, pridite!

l **Gornjeradgonski okraj.** „Nemčurji smo, izdajalci smo“, tako je sam o sebi napisal na čelo neke notice zadnji „Nar. List.“ Da, pač res, prav ste zadeli in za las niste boljši od naših nemčurjev, če ste tako grozno narodni, kakor vaš gornjeradgonski glavni zaupnik in odbornik, akad. izobraženec (ali hočete ime in priče?), ki se je pred nedavnim časom napram odličnim rodoljubom izrazil, da mu je vsak najhujši nemčur stokrat ljubši, kakor slovenski klerikalec, in da on pri volitvah vsigdar svoj glas rajši odda nemčurju, kakor Slovencu, ki z duhovniki drži. Fej tako narodnjaštvo.

l **Ženik.** Na velikonočni ponedeljek je vesela družba pri g. Muhiču na Ženiku zložila šest kron in jih kot prvi april poslala „Dijaški kuhinji“ v Mariboru.

l **Bralno društvo za ljutomersko okolico** priredi dne 28. aprila točno ob 7. uri zvečer v veliki dvorani g. Iv. Kukovca v Ljutomeru Gregorčičev večer. Ob tej priložnosti se uprizorita igri: „Pri gospodi“ in „Garcia Moreno“. Poleg deklamacij bo slavnostni govor predstavil pesnika Simona Gregorčiča priprostemu ljudstvu. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

l **Sv. Križ pri Ljutomeru.** Velecenjena Josip in Urša Slekovec, posestnika v Kokoričih, sta povodom svoje zlate poroke podarila tukajšnjim revnim učencem za nabavo potrebnih šolskih knjig 10 K, katere je po preč. g župniku Jos. Weixl hvaležno sprejelo, klicaje dobrotljivima jubilantoma: „Na mnoga leta!“ šolsko vodstvo.

Marnberg-Sl. Gradec-Šoštanj-Gornjigrad

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: Franc Robič, deželni odbornik v Gradcu.

s **Volilne shode** priredi kandidat g. Fr. Robič dne 14. aprila: zjutraj po prvem sv. opravilu v Nazaretu pri g. Turnšeku, po drugem sv. opravilu na Ljubnem pri g. Klemenšeku in popoludne po večernicah v Gornjemgradu. Volilci, idite na te shode!

s **Savinci in Zadrečani, pozor!** Volitve so pred durmi. V našem volilnem okraju kandidirate dve stranki: Kmečka zveza in Narodna stranka, ali bolje — liberalna celjska (doktarska) stranka. Kandidat doktarske stranke je neki Ježovnik, po dom. Vede, mesar in krčmar iz Velenja. Kandidat Kmečke zveze je pa Franc Robič, deželni odbornik, posestnik, bivši mnogoletni poslanec in zastopnik slovenjgraškega in marenberškega okraja. Zastopal je toraj dosedaj polovico našega volilnega okraja. Da mu smemo tudi mi zaupati, nam spričuje še to, da so ga naši deželni poslanci sami odbrali za deželnega odbornika. Da smemo od njega pričakovati, da bo naše potrebe in koristi dobro zastopal, nam spričuje nadalje to, da ga je celo liberalna Narodna stranka hotela imeti za svojega kandidata. Še le, ko je podpisal program Kmečke zveze, je padel v nemilost Celjanov. Torej, ker je podpisal program, ki ima med drugimi kmečkimi točkami tudi vero, nerazdružljivost zakona, ne bi bil več sedaj sposoben po mislih liberalnih celjskih doktorjev za kmečkega poslanca! In ti doktorji, da bi vas preslepili zoper Robiča, neprestano kličejo: Kmet bodi naš poslanec! Zakaj bi še mi enkrat s kmetom ne poskusili?! Ta ugovor res ni napačen. Toda pomislimo! Saj jih imamo, ko vendar Kmečka zveza kandidira dva pristna kmeta: Roškarja in Pišeka. In da mi hočemo, radi volimo kmete, kaže to, da smo volili pri nas pred par leti po celjskem vplivu kmeta Roša za deželnega poslanca! Kako nam je obljuboval na shodu pri Sv. Frančišku, da bo deloval za kmeta! A odprl je komaj usta v deželni zbornici — ali pa še ne. Mislili smo, da je naš, da je krščanskega prepričanja, pa prelevil se je v strastnega liberalca. Vsiliti nam hočejo ti doktorji zopet Ježovnika, ki je sicer nekoliko bolj odkritosrčen, kakor je bil Roš. Kajti proglasil se je s tem, ko se je dal kandidirati na liberalni program, za očitnega pristaša celjske protinarodne, liberalne, protikmečke stranke, stranke, ki se je na zaupnem shodu v Mariboru po svojih zastopnikih izjavila, da hoče v slučaju ožje volitve glasovati s socialdemokrati, smrtnimi nasprotniki zasebne lastnine in naše vere, — za demokrate torej, kateri imajo v svojem programu vničenje kmeta, brezversko šolo, razdruženje zakona in vsenemško teženje — „proč od Rima“. Kmetje! Ježovnik je kandidat tiste stranke, katere somišljenik notar Štupica je v Mariboru svetoval, da naj se v slučaju ožje volitve dado glasovi rajši celo najhujšemu sovražniku našega naroda, vsenemškemu kričaču in odpadniku (protestantu) Maliku kakor pa kandidatu naše Slovenske kmečke zveze. Savinjci, Zadrečani! Ali naj mi volimo kandidata take, tako nasprotne, sovražne nam stranke? Nikdar! In kaj naj upamo od Ježovnika, če ga izvolimo? Mislite li, da bo on sam kaj dosegel? V državni zbornici je mož ničla, a stranka vse. En sam mož ne obravi nič! Ali v katero stranko v državnem zboru bo vstopil Ježovnik? Li v slov. liberalno? Poslušajte! Na Kranjskem nimajo liberalci nobenega upanja, da bi zmagali s kakim svojim kandidatom. Na Goriškem bi prišel komaj eden v poštev. In pri nas? Če se bomo kmetje dali zapeljati od Celjanov, bi bilo mogoče, da bi bil izvoljen eden ali dva liberalna poslanca. (Da tega ne bodo dosegli, nam kaže to, da se je Narodna liberalna stranka celo sama izrekla, da nima skoro nobenega upanja do zmage!) Koliko mož bo torej štel liberalen — recimo — naroden klub v državnem zboru, v katerem bo Ježovnik s svojo slabo politično zmožnostjo? Enega ali dva! Prosim vas, kaj naj dosežeta sama dva liberalna možička v drž. zboru, in poleg tega še za politično delovanje nesposobna?! Kmetje, ako je eden najbolj prebrisanih liberalnih mož, dr. Tavčar, sam spoznal, da je liberalizem v sedanji dobi zamrl, da je nesposoben za nadaljno življenje — ali naj mi, dosedaj verni slovenski kmetje pomagamo tej docela oslabeli liberalni mrhi na noge ter si gojimo sovražnika na naših prsih? Nikdar! In Ježovnik je liberalec od pete do glave. Naročnik je „Slov. Nar.“, najgršega protiverskega lista! S tem je vse rečeno! Torej z liberalnim Ježovnikovim klubom v drž. zb. ni nič! Mislite, da ga bodo v svojo sredo sprejeli naši krščanski slovenski poslanci, — možje, katere najustudnejše blatijo listi liberalne stranke, katere somišljenik je Ježovnik? Tako naši slovenski krščanski poslanci niso, da bi mu pomagali v škodovanju kmetom in nasprotovanju njihovim krščanskim težnjam. Nedeljo dne 14. aprila pride kandidat naše Kmečke zveze Fr. Robič, in sicer v Nazarje po prvem opravilu ob ½8, na Ljubno po drugem opravilu in v Gornjigrad popoldne. Pridite somišljeniki krščanske Kmečke zveze in njeni prijatelji v najpolnejšem številu na te shode, poslušajte ga in premislite, kje je resnica, kateri naj bo naš zastopnik — ali Robič — ali nam nasprotni, nesposobni, liberalni Ježovnik.

s **Mozirje** v znamenju plakatov! V nedeljo 14. aprila ob 8. uri ali kaj bo v Mozirju razprodaja ali „Ausverkauf“ starega kranjskega dobro preležanega liberalnega blaga. Razprodajal ga bo najbrže po vsem znani Ježovnik ali Vedetov stric iz Velenja. Vedetov stric so mesar in imajo tudi gostilno. Zdaj bi pa radi tudi na Dunaju pri cesarju ali kje že, no tam, kjer se poslanci kregajo, odprli svojo politično mesnico in gostilno in prodajal svojo modrost na mero in vago. In ker se Vedetov stric najbolje zastopijo na meso in vino in imajo za to še nekaj soli v glavi (kakor pravijo sami) ter v srcu en košček ljubezni za naše kmete, — bodo po starem pregovoru: „Bog je najprej sam sebi brado vstvaril„ — svojo mesarsko in gostilniško modrost nekako takole na Dunaju na mero in vago prodajali, češ: najprej moramo kmetu trpinu privoščiti, da se okrepi z mesom in vinom, da pride do takšne „košte“ ne le v največjih praznikih, ampak vsak dan. Za to bodo zahtevali Vedetov stric (sebi v škodo — in v prid kmetom!), da se cene mesa in vinčka znižajo (z uvozom istega iz tujih krajev brez colnine). Seveda, če pa bo meso ceneje, mora biti tudi živina cenejša; če pa bode živina cenejša, pa ne bo imel kmet dosti denarja in če denarja ne bo, pa ne bode treba plačati dolgov, ki jih tako neznansko teže. Dolžen biti pa je častno. Saj so dolžne občine, dolžni okraji, zadolžena je dežela, do vratu tiči v dolgovih tudi naša država. Kjer pa so dolgovi, tam je tudi kredit. Kdor pa ima kredit, je to za njega častno. Torej je častno za kmete, če ostanejo polni v dolgovih. Pa pustimo šalo g. Vedetovega strica! Oglejmo si rajše povsod pribite plakate. Kmetje volilci! V nedeljo nas vabijo na shod v Mozirje. Kdo nas vabi? Vabijo nas „dohtarji“ iz Celja. To so tisti možje, ki so ustanovili liberalno stranko na Štajerskem, tisti možje, ki so naredili v prej tako složni Štajerski prepir in pa razdor, možje tistega prepričanja in mišljenja, ki je Avstrijo že enkrat privedel do „bankerota“ in jo bo še enkrat, če pride do moči. In kdo nas še vabi k tej znameniti razprodaji preležanega liberalnega blaga? Tisti trški gospodje, ki se jim pravi „mozirska inteligenca“ — ali z drugo besedo „načelniki mozirskih pšeničnikov.“ Kmetje, ali smo že pozabili, da so se ti gospodje sramovali sedeti z nami v občinskem odboru, ker smo „pregmejni“ za nje. A zdaj se hočejo z nami bratiti, ker slovensko-liberalna (pravijo tudi „nemškutarska“) inteligenca spreviđi, da brez naših glasov popolnoma propade. Vi pošteni mozirski obrtniki in mali posestniki, ali Vam ni dala ta gospoda priimka „koruzniki?“ Ali se več ne spominjate, kako so za časa občinskih volitev grdo z Vami ravnali, si na vse pretege prizadevali, da ne bi eden izmed Vas prišel v vrsto trških občinskih očetov, ker ste jim preprosti in prekatoliški? Kdo je kriv, da morate šole tako drago plačevati? Kdo je Vam zidal šolo na močvirju, kjer so morali drago zaračunjene stebre (pilote) v zemljo zabijati, predno so mogli z zidanjem pričeti itd. itd.? To so tisti ljudje, tisti Vaši prijatelji, ki Vas vabijo zopet v svoje zanjke. Ali niso delali ti možje razdor pri vsakih volitvah, ali niso vedno nasproti Vam in nam glasovali? In s takimi Vašimi in našimi nasprotniki bi korakali v isti vrsti? Nikakor ne! In Ježovnik? Li Vam ni znano, da zanj ne marajo niti njegovi vaščani Velenjčani in Šmarčani, ki ga bolj poznajo, kakor Vi, katerega vidite le po semnjih. Kdo bi ne poznal Ježovnika, ki je takega krščanskega prepričanja, da se uči krščanskega nauka iz „Slov. Naroda“, — lista, ki na najpodlejši način napada vse, kar je kršč. kmetu najbolj sveto. Pristaša takega brezverskega lista torej bi poslušali in volili mi verni kmetje in Vi narodni katoliški trški obrtniki? Kmetje in obrtniki, premislimo dobro! Ne dajmo se preslepiti od zvijačnih celjskih doktorjev in mozirskih prezirljivih „pšeničkov!“

s **Št. Ilj pod Turjakom.** V zadnji številki „Štajerca“ se je v dopisu iz Št. Ilja pod Turjakom neki Štajerčev pristaš spravil nad tukajšnjega č. g. kaplana, ter med drugim pristavlja, da ima organist še mnogo povedati. Tej opombi dopisnika naravnost oporekam, ker jaz o č. g. kaplanu ne vem drugega povedati, kakor da je vsega spoštovanja vreden in časten v svojem stanu. Takšno podlo ob-

rekovanje se mi naravnost studi, in priporočam Štajerčevim pristašem, naj si brune iz oči izvleče potem še le pezdirja iščejo. Mene pa naj ne vlačijo čez zobe, sicer se natančneje pogledamo. Franc Krušič, orglavec in posestnik.

s **Št. Janž na Vinski gori.** V zadnji številki ptujskega „Štajerca“ napadel je neki dopisun naš občinski odbor z grdim, ostudnim obrekovanjem ter tudi vse druge, kateri nočejo ž njim vred v nemčurski rog trobiti. V svoji podli laži našteva, da je občinski odbor v svoji seji izpil 4 litre šnopsa. Seveda, ta nemčurska štajerčijanska sodrga pač ne misli na druga, kakor na laži in šnops, ker so edino za to najbolj sposobni. Dokler je neki Štajerčijanec lahko komandiral občino, si z zasluškom žepe polnil ter pri odbornikih svojo suho grlo zalival, je bilo seveda vse dobro, a sedaj pa, ko se mu je ta šarža odvzela, se pa neki dopisun huduje in hladi svojo jezo z lažmi, hujskanjem in obrekovanjem. Sicer pa že itak vsi pošteni Slovenci znajo, da „Štajerčeva“ graja ni sramotna za poštene može, ampak nasprotno. Naj bi se rajše Štajerčijanec brigal za dolžnosti, katere mu njegov težki poklic nalaga, ne pa za hujskanje in agitiranje.

Ptuj - Ormož.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Miroslav Ploj, dvorni svetnik na Dunaju.

p **V ormoški okrajni zastop** sta mesto umrlih gg. Gomzija in Staniča izvoljena Jožef Kralj iz Pavlovec in dr. Anton Žižek v Ormožu.

p **Cirkovce.** Novoustanovljena „Hranilnica in posojilnica v Cirkovcah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“ začne delovati dne 2. maja t. l. Uradni dan vsaki četrtek od 9.—12. ure predpoldne. Pride li praznik v četrtek, bo uradni dan sredo poprej. Vloge se bodo obrestovale po 4½%, in posojila dajala po 5½%.

p **Stoprce.** Tukaj je bila v soboto dne 6. t. m. povodenj. V pondeljek dne 8. t. m. je bil silen naliv. Bliskalo je in gromelo in padlo je toliko toče, da je pobelila travnike.

p **Sv. Lovrenc v Slov. gor.** Ptujski „Štajerc“ se je še enkrat zagnal v naše občinske zadeve in sicer zaradi dopisa v št. 11 „Slovenskega Gospodarja.“ Dobro znani dopisnik, ki svojo mnenje po vetru obrača in bi rad dvema gospodoma služil, imenuje občinski odbor fihposovci, da jim ni za ceste, ampak za denar. Mi fihposovci vprašamo tebe, lažnjivi dopisnik, kaj pa tebe skrbi, če mi hočemo zvedeti resnico! Če ne razumeš našega dopisa v „Slov. Gosp.“, potem si res vreden dopisnik smrdljivega „Štajerca.“ Ni ti po volji, da ima sedanji prvi občinski svetovalec plače 18 kron. Dopisnik, poznamo te, da si jako prebrisan, da slišiš celo travo rasti, če pa nam moreš dokazati, da je sedanji prvi občinski svetovalec le z eno besedo zahteval večjo plačo, damo ti toliko, kot dobi predstojnik in oba obč. svetovalca vsa tri leta občinske plače. Dokler pa tega ne dokažeš, te imamo za grdega lažnjivca in obrekovalca. Če bi bil ti resničen, bi se prej dal poučiti in bi tudi zvedel, da dobita prvi in drugi obč. svetovalec 16 kron, ti pa v svojem lažnjivcu pišeš 18 K. Pa kaj tebi mar za resnico, ker imaš osebno sovraštvo. Že veš zakaj! Kake so bile ceste po zimi in če smo jih dali prekopati in če smo obč. ceste po zimi popravili in s šodrom povozili, nas vprašaš. Povej nam, Štajerčev podrepnik, kedaj si slišal, da so kje na svetu ceste prekapali, pri nas prekapamo gorice. Ceste imamo dovolj slabe, sedaj pa jih še naj prekapamo. Torej, dopisnik, pamet! Očitaš nam, da se le za denar poganjamo. Tukaj še sedaj nekaj zamolčimo, povemo pa prihodnjič, če hočeš. Tudi te zelo skrbi, zakaj se obč. predstojnik in še štirji drugi niso upali podpisati. Mi dobro vemo, kaj te tukaj jezi in zakaj si se tako razkoračil v ptujski krotici. Tebe nismo prosili za podpis, saj pišeš predstojnik in štirje drugi, to je skupaj 13, odbor pa ima 12 članov, toraj trinajsti bi ti rad bil. Pišeš, da smo se sami voliti. Zopet te pozivljamo, da nam dokažeš, dokler ne dokažeš, ostaneš grd lažnik. Ti in par tvojih pristašev, ki se niste k volitvi upali, nas ni volilo in tudi bi nas sram bilo, če bi nas Štajerčevi dopisniki volili. Od takih izdajic se nas pustimo nikdar voliti. Pišeš, da nas občinarji že poznajo. To je res, drugače bi bili v občini tujci; poznajo pa tudi tebe, da si pravi volk v ovčji obleki. Zakaj se ta ali oni ne podpiše, to tebe nič ne skrbi. Ti le skrbi za svoje domače razmere. Sicer si pa zapomni: Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Če pa ti ni kaj po volji, povej v poštenem listu, kakor je „Slovenski Gospodar“, ne pa v lažnjivem ptujskem smrdljivcu. Ptice, ki enako pojejo, skupaj letajo. Dopisniki se poznajo po listu, v katerega pišejo. Franc Stebih, obč. predstojnik, Martin Hlodnjak, 1. obč. svet., Janez Fekonja, 2. občinski svet.

p **Narodna čitalnica v Ptuju** priredi v nedeljo dne 14. t. m. gledališčno predstavo „Telegram“. Čisti donesek je namenjen za nabavo novega čitalniškega odra. Začetek točno ob 8 uri zvečer. — V nedeljo dne 21. t. m. pa priredi s sodelovanjem ormožko-ormoškega učiteljskega kvinteta koncert, čegar čisti dobiček je namenjen za Gregorčičev spomenik.

Rogatec-Šmarje-Kozje.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Anton Korošec, urednik v Mariboru.

r **Mestinje.** Shod Narodne stranke se je popolnoma ponesrečil in pokazal to stranko po „ovinkih“ res v pravi luči. Njeni zastopniki prosili so, da naj sestavimo resnično poročilo. Evo vam ga torej: Pristaši Slovenske kmečke zveze zbrali so se v obilnem številu v gostilni g. Smeha že predpoldan. Soba bila je natlačeno polna, mnogo stalo jih je zunaj. V sosedni mali sobi zbrali so se dr. Kukovec, Spindler, vsiljivi Graner in med njimi zibiški župan Založnik, ki je sramotno zapustil svoje volilce zavedne Zibčane in se rajši pridružil celjskim „ovinkarjem.“ G. Založnik! Ali mislite, da bodo celjski liberalci rešili vaše županovanje. Zibčani so bili silno ogorčeni nad takim vašim nastopom. Sprevideli so, da so vam ljubši celjski gospodje, kakor pa kmetje Zibčani. Čast pa onim županom, ki se niso sramovali svojih kmečkih tovarišev in so zvesto stali na njihovi strani. Ko prideta dr. Kukovec in Spindler med zborovalce, dokazuje njima neki kmet laži iz „Narodnega Lista“, zagrmijo na to pristaši Kmečke zveze: Živela Slovenska kmečka zveza, živel g. dr. Korošec“ s takim navdušenjem, da se je Spindler kar odstranil. Zunaj je v naglici spravil Kušec nekaj Štajerčijancev in liberalcev skupaj, ki so si volili predsednikom Kregarja. Naši, kateri so imeli po svoji ogromni večini pravico do predsedstva, zahtevali so pravilno izvoljenega predsednika, a na to se ni oziralo. Dr. Kukovec njim je le vedno grozil z bajoneti, med tem ko so tisti liberalci in Štajerčijanci, ki so pred zborovanjem hitro pofrkali v ospredje med mize in stole, smeli prosto kričati in našim predbacivati hujskanje in nemir. Pristaši Slovenske kmečke zveze pokazali so svojo zavednost, kljub temu, da so si prizadevali dr. Kukovec, učitelj Strmšek, Kušec, znani nam krojač Vidgaj na vsemogoči obrekljivi način zatreti ugled in delovanje Slovenske kmečke zveze in našega kandidata g. dr. Korošca, stali so trdni in neomahljivi. Kmet Copf zahteva med silnim vriščem nasprotnikov, da se držimo pravega kmečkega kandidata g. dr. Korošca, ne pa kandidata liberalne gospode, katera želi, da bi nji mi kmetje pomagali izvoliti poslanca, ki bo delal le za njene žepe, a ne za nas kmete. Pri glasovanju je bila ogromna večina za g. dr. Korošca, le neznatna manjšina glasovala je za Žurmana. Vendar je pozneje Kušec, ko je prebral rezolucijo, trdil, da je Žurman enoglasno proglašen kandidatom! Gospodje narodovci! Vso prizadevanje in stroški, katere ste imeli za agitacijo in lepake, niso nič pomagali. Spravili ste le malo svojih pristašev skupaj. Že s tem ste sami sebe obsodili, da ne delate za pošteno stvar, ker ste lepake po noči lepili na stene. Saj toliko ste dosegli, da so se mnogim oči odprle in vas sedaj poznajo v pravi luči!

r **Vinko Žurman — protikandidat.** Okrog 150 volilcev je na kmečkem shodu v Mestinji postavilo na belo nedeljo V. Žurmana za kandidata proti dr. Korošcu, ki je kandidat Kmečke zveze. Čeravno se je na tem shodu tričetrtinska večina izrekla zoper Žurmana in ima tedaj ta mož malo upanja do zmage, vendar poglejmo nekoliko, ali je sploh vreden, da bi mu slovenski kmetje kedaj zaupali. Mi pravimo, da ne, in sicer zaradi tega ne, ker V. Žurman ni mož beseda. Kmetje! Žurman je obljubil v Mestinju, kaj bo vse storil za vas, če ga volite. Ali je pa on tudi mož beseda, ki se mu sme verjeti? Ne, Žurman ni mož beseda, ker mu za dano besedo ni mar. Mi ne obrekujemo, ampak govorimo resnico, da bodete spoznali moža v pravi luči in se potem ravnali pri prihodnjih volitvah. Dne 17. februarja 1907 je imelo kat. pol. društvo za rogaški sodni okraj svoj redni občni zbor. Takrat je Vinko Žurman, tajnik tega društva, sam pisal v zapisnik in glasoval za resolucijo: „Društvo pozdravlja novoustanovljeno Kmečko zvezo in bo pri prihodnjih volitvah delovalo v soglasju in sporazumljenju ž njo.“ Zdaj pa je svojo besedo prelomil in nastopil kot protikandidat proti isti Kmečki zvezi, za katero je prej glasoval. Ali je to mož beseda? Še več! Isti dan se je g. Žurman dal voliti celo v okrajni odbor zaupnikov Kmečke zveze. Iz zaupnika pa je postal — izdajica naše kmečke stvari! Človek, ki tako neodkritosrčno igra z zaupnimi službami, pač ni vreden zaupanja. Dne 20. marca, ko smo se na zaupnem shodu na Slatini posvetovali o našem bodočem poslancu, je V. Žurman sam vzdignil roko za dr. Korošca in ga celo priporočal vpričo 70 zaupnikov, rekoč: Dr. Korošec je res najsposobnejši za poslanca. Zdaj pa je nastopil proti njemu! Kako naj imenujemo takega človeka, ki drugače govori, kakor misli, in ki mu je dana beseda — deveta briga. In takšen mož naj bi bil naš poslanec?! Kmetje, V. Žurman ni mož beseda, on ne zasluži našega zaupanja.

p **Sv. Križ tik Slatine.** V nedeljo 14. aprila popoldne po večernicah priredi „Bralno društvo“ javen društveni shod v „Čitalnici“. Govorilo se bo: O preganjanju kristjanov na Francoskem. Križevljani! Pridite poslušat v obilnem številu!

Celje-Vransko.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Josip Povalej, finančni komisar v Mariboru.

c **Volilni shod v Novicerkvi** se vrši dne 14. t. m. ob 3. popoldan za pristaše Kmečke zveze iz župnij Novacerkev, Dobrna, Vojnik, Frankolovo, Šmartno. Govori dr. Povalej.

c **V Vojniku** je umrla 8. t. m. gospa Apolonija Vrečer. N. v. m. p.!

c **Vransko.** Mladeniška in dekliška zveza je nastopila na belo nedeljo s petjem, govorom in z igro, v zdajnih tednih primerno: Krivica in pravica. Po najljutejši krivici velikega petka zasijalo je Spasitelju božjemu srečno jutro velike noči. Pribojeval si je pravico. Bili smo Avstrijci hud boj s krivico, a priveva nam že sapica zmagoslavnih, in pravičnih dnij. Delajmo na to, da bo 14. maj ozadovoljil vsakega domo- in bogoljuba! Krivica se godi dobromislečemu slovenskemu ljudstvu v župniji, kjer še ni izobraževalnega društva. Poskrbimo mu to trohico pravice! Čas vstajenja je vsepovsod, za to vstajajmo!

c **Dobrna.** Podpisani prosimo, da sprejmete te vrstice kot odgovor na nesramni in lažnjivi napad celjske vahtarce. Ta je namreč pisala, da je o priliki letošnjega nabora v Celju bila večina fantov „Bralnega društva na Dobrni“, ki so bili pri naboru, zaradi popolne pijanosti od naborne komisije zavrnjena in peljana v zapor na policijo. To je zlagano od prve do zadnje besede. Dokler vahtarca ne dokaže, da je bil le eden izmev podpisanih — in več nas ni bilo od bralnega društva pri naboru — zaradi popolne pijanosti od komisije zavrnjen in zaprt, tako dolgo imenujemo vahtarco nesramno in podlo lažnjivko. Omilujemo pa tudi tiste, kateri takemu lažnjivemu listu kaj verujejo. Dobrna, dne 7. aprila 1907. Lipičnik Jožef, Rihtar Jožef, Kramar Gregor. Švent Jožef.

c **Št. Pavel pri Preboldu.** Pretečeno soboto smo pokopali najstarejšega farana Pavla Rogel, ki je učakal 94. leto svoje dobe. Rajni, ki je bil skoro do svoje smrti zdrav in čvrst, je bil tast vrlega narodnjaka in priljubljenega načelnika požarne brambe g. Fr. Cilenšeka v Latkovi vasi. N. v. m. p.!

c **V obrambo.** Ker se z dopisnikom „Domovine“ pod „Savinjski kmet“ nočem ravsati o različnih terminih in strokah finančne uprave, katere niti učenim odvetnikom, notarjem in sodnikom niso dovolj znane, se zaradi tega s cenjenim g. „Savinjskim kmetom“ nočem spuščati v nobeno polemiko glede finančne uprave sploh in glede mojega tozadevnega uradovanja posebej, ker uvidim, da ta g. „Savinjski kmet“ niti fundamentalnih principov o finančni notranji upravi ne pozna. Da pa spoštovani volilci uvidijo, s kako podlimi sredstvi se dela proti moji osebi kot uradnik, na kako gnjusen način se skuša, me na ogledu pri spoštovanih volilcih oškodovati, in mi tudi na drugi strani kot „edinemu“ Slovencu v finančni višji službi pot do višje službe popolnoma zapreti (kar Nemci dosedaj niso dosegli, se morebiti posreči Slovencem. Op. ured.) in se posebno moje uradniško delovanje kritizira od oseb, ki nimajo najnavadnejšega pojma o naši notranji finančni upravi in o uradovanju juridično naobraženega finančnega uradnika, si dovoljujem v obrambo mojega uradniškega delovanja omeniti le sledeče: C. kr. finančno ministrstvo cenzurira (pregleda) vse odmere glede njih postavne utemeljenosti, in to ne samo, v kolikor so ti predpisi na škodo državi, ampak ravno v isti meri, v kolikor so ti predpisi škodljivi stranki. V mojo tolažbo povem tukaj javno, česar bi ne storil, če bi ne bil v to po razmerah v resnici prisiljen, da sem že dobil od ministrstva pač precej aktov nazaj v dodatni predpis v prid državi, nikdar še ne enega, akoravno bi ga po zakonu in obstoječih naredbah ravno tako moral dobiti, če bi bil kedaj izvršil odmero v škodo stranki, kar se mora nekaj reči, ce se pomisli na našo težavno in ob jednem na mojo že precej dolgoletno uradno delovanje. Kdor bi pa o tem dvomil, se lahko o resnici moje trditve prepriča sam iz tozadevnih aktov oziroma pri mojih, sicer meni ne naklonjenih, pa v tej zadevi edino kompetentnih predpostavljenih organih. Če kje, velja pač tudi za gospoda „Savinjskega kmeta“ izrek slavnega Prešerna: „Le čevlje sodi naj kopitar.“ Dr. Jos. Povalej, c. kr. finančni komisar.

c **Roblek obljub ne drži.** Ko je žalski shod z ozirom na sklep Narodne stranke Robleka postavil kandidatom, izrekel se je, da se ne bo šel nikamur predstavljat. Zadnjo nedeljo pa je bil v Dramljah. Ali bo g. Roblek vse obljube tako držal?

c **Občina trg Št. Jurij** je majhna in šteje samo nekaj čez 100 volilcev, vendar je v volilnem imeniku 25 izpuščenih, večinoma vsi iz okolice. Čudno, da ravno iz okolice! Ljubezen Roblekovih pristašev do kmeta. Kmet iz tržke občine.

c **Št. Jurij ob juž. žel.** Na velikonočni pondeljek je priredila tukajšna liberalna knjižnica igro s tamburanjem. Veselica je bila silno slabo obiskovana, komaj 35 oseb smo našteli. O igri in prosti zabavi priobčimo v kratkem obširno poročilo in to poročilo bo pokazalo naše liberalce v pravi luči.

c **Žalski muzikaši** so pokazali posebno svojo oliko pri shodu v Galiciji. Ko je po sklepu shoda g. dr. Povalej zahteval sporazumno z gospodom predsednikom shoda od zapisnikarja zapisnik, in mu ga je ta tudi takoj izročil, so planili pristaši Narodne stranke v dr. Povaleja in mu s silo iztrgali ta zapisnik. S tem kaznjivim dejanjem se še sedaj po „Narodu“ javno hvalijo. Ali se g. Roblek ne sramuje takih pristašev? Ali še naj nadalje verjamemo, da je „neodvisen.“

c **Dramlje.** Zadnjo nedeljo je imel tukaj g. Roblek shod, in sicer je prišel k nam, držaje se za škrice celjskega advokata dr. Karlovšeka (!) in pa sladkomilega Fridriha, oba odbornika Narodne stranke. Ali g. Roblek res ni kandidat Narodne stranke? G. Roblek je govoril slabo in kratko. S svojem govorniškim darom ne bo na Dunaju nič dosegel. Namesto g. Robleka sta morala govoriti dr. Karlovšek in Fridrih. Na Dunaj jih ne bo mogel seboj jemati. Splošno se obsoja nastop dr. Karlovšeka

proti Vrbiču, ki je poprijel za besedo. Kandidata, s katerim hodi ta advokat, mi ne bomo volili.

c **Št. Jurij ob juž. žel.** Velik gromovnik proti Kmečki zvezi. G. Praunseis ml. straši ljudi po raznih volilnih shodih in gostilnah s svojo kandidaturo. Govori namreč, da bo on čez šest let kandidiral in da bo on veliko boljši kakor Roblek. G. Praunseis hoče s tem dokazati in pripoznava, da Narodna stranka pač ni postavila pravega kandidata v osebi g. Robleka. Praunseis, le potolažite se, saj tukaj ne bo noben kmet volil Robleka, ampak tukaj bomo vsi volili kandidata domačina, katerega nam priporoča naša Kmečka zveza. Če bi pa res g. Praunseis čez šest let prišel do tega, da bi kandidiral, pa gotovo mi ne bomo zoper to, zakaj bi ne imeli tudi tisti ljudje svojega zagovornika, ki radi pijejo! Imenitni kučigazda! — Volilni shod Kmečke zveze zadnjo nedeljo v gostilni na Kukovčevem se je obnesel izvrstno. Pristašu Narodne stranke Turinovemu Balantu so navzoči pokazali vrata. Navzočih je bilo nad 80 mož volilcev. Navdušenje za kandidata Povaleja je tukaj veliko.

c **Št. Pavel pri Preboldu.** Pred par dnevi so otroci visoko v skalovju pod Kamnikom našli mrtvega moža. Truplo je ležalo deloma na pogorišču in je bila ena stran močno opečena. Poleg je stala steklenica žganja. Oblast je dognala, da je mrtvec upokojeni trboveljski rudar Pavel Materc. 1. decembra lanskega leta je zapustil svojo rodbino v Trbovljah ter odšel neznano kam. Prebivalci pod Kamnikom so nekaj dni videli dim se dvigati iz skal, a niso šli iskat vzroka. Nemara je nesrečnež stanoval več dni v duplini, si kuril, a v hudi zimi zmrznil ali pri ognju ponesrečil. Zločin je izključen. Po zdravnikovi izjavi je smrt nastopila že pred štirimi meseci.

c **„Resnicoljubnim Narodovcem" v pojasnilo.** „Slov. Narod" z dne 3. t. m. mi očita v članku „Zlobno hujskanje v cerkvi", češ, da sem na Velikonočno nedeljo popoldne v cerkvi hujskal proti „Narodni stranki", njenemu glasilu „Narodnemu listu", celjski tiskarni in Bog ve proti komu še. Za „Slov. Na—rodom" je moral seveda pricapljati njega vredni bratec „Narodni list", ki pogreva v št. 14. z dne 4. t. m. iste laži v članku „Še v praznik Vstajenja polni sovraštva!" Da izvedo cenjeni čitatelji „Slov. Gosp.", kako „resnicoljubne" poročevalce imata omenjena liberalna lista, podam v sledečem nekoliko pojasnila V svoji pridigi, ki sem jo imel na Velikonočno nedeljo popoldan (pa ne na Velikonočni ponedeljek, kakor „Narodni list" lažnjivo poroča), govoril sem med drugim o brezvercih sedanjega časa, ki po knjigah in časnikih smešijo sv. vero, blatijo papeža, škofe, duhovnike, sploh vse, kar je katoliškemu kristjanu ljubo in drago. V dokaz tega sem rekel dobesedno sledeče: „In ravno pretekli teden je nek slovenski list, ki izhaja v Celju in katerega dandanes ljudem tako vsiljujejo, pisal jako zaničljivo o sv. spovedi. Pisal je namreč, da se pri spovedi vliva strup v srca ljudij." V mislih sem imel „Nar. list" (katerega pa na prižnici nisem imenoval), ki je pisal v št. 13. z dne 28. marca t. l., „da se po spovednicah vliva strup v nedolžna srca naših kmečkih deklet." V tem je obstajalo moje „zlobno in podlo hujskanje" proti „Narodni stranki", „Narodnem listu" in celjski tiskarni. O kaki stranki še v pridigi nisem zinil besedice. Gospodje okoli „Narodnega lista"! Kake pojme pa imate vi o katoliškem duhovniku? Vi naj bi blatili vero našega poštenega ljudstva, duhovnik pa bi je ne smel braniti? Zakaj, če duhovnik to stori, je po vaših nazorih to že hujskanje. Zakaj pa pišete tako, da se potem sami svoje pisave sramujete? Ali pa vam je morda tudi tukaj zopet „izpodrknilo", kar se vam tolikokrat rado pripeti? Vsled tega izjavim o dotičnem dopisniku „Slov. Naroda" in „Narodnega lista" sledeče: Ako je bil pri moji pridigi navzoč, tedaj ga imenujem lažnika in javnega obrekovalca, ker je vedoma poročal neresnico. Ako pa tedaj ni bil v cerkvi navzoč, ampak je o pridigi zvedel le po „ovinkih", tedaj mu svetujem, da naj odslej pridno zahaja v cerkev, da bo mogel natanko poročati v liberalnih listih o pridigah ter mu ne bo treba o njih po „ovinkih" pozvedovati. In sedaj še imam eno vprašanje na vas gg. dr. Kukovec, dr. Božič, Spindler in kako se že imenujete vsi generali liberalne „Narodne stranke". Kako morete vi na shodih ljudem govoriti, da niste zoper vero, ko pa v svojem glasilu „Nar. listu" pišete o papežu, da hujska ljudi k puntu, o spovedi „da se po nji vliva strup v srca ljudij", o misjonih pa, „da po njih padajo ljudje v versko blaznost". In kako ravnajo vaši pristaši? Po nekterih krajih se že silno trudijo odpraviti iz šol katoliški pozdrav ter se na ulici javno norčujejo iz njega? Ali hočete mar za to dokazov? Vam prav radi postrežemo ž njimi. Bodite vendar odkritosrčni in zapišite z debelimi črkami na prvo stran „Narodnega lista", da je vaš namen boj proti veri, duhovščini in cerkvi. Pa seveda tega ne smejo storiti ljudje, ki hodijo po „ovinkih". Zato pa gre po celjski okolici od ust do ust glas: Kandidat, katerega nam priporoča list, ki blati našo vero tako, ne bo nikdar naš poslanec. — V Celju, dne 9. aprila 1907. Jakob Kosi, kaplan.

c **Laži „Narodnega lista"** v zadevi odpuščenja tajnika celjskega okrajnega zastopa Kušca. 1. Laž je, da so imeli 2. t. m. v Mariboru bojno posvetovanje celjski gimnazijski profesor Kardinar, kaplan Pučnik in kaplan Kosi z dr. Korošcem in uredникom Leskovarjem. 2 Laž je, da je s tem v zvezi odpuščenje tajnika celjskega okrajnega zastopa Kušca.

c **Savinjska dolina za Povaleja.** Stranka, katero zastopa g. Roblek, je slaba, je proti kmetu in se približuje nemškutarjem ter ponuja roko socialdemokratom. G. Roblek je kandidat te stranke, on bo vsled tega moral izvrševati strankin program. Vsled tega ne more biti kmečki kandidat. Prijatelji Roblekovi ga sedaj strašno hvalijo in ga slikajo kot svetnika in največjega prijatelja ljudstva. No, ali je svetnik iz prepričanja ali iz drugih vzrokov, to nas presneto malo briga. (To tudi ne spada v politiko. Uredništvo.) Kar pa se tiče prijatelja ljudstva, no, o tem pa imamo mi svoje prepričanje. G. Roblek je mesečar s hmeljem in sicer nikdar — na svojo škodo! Nas razumete.

c **Kmetijsko bralno društvo na Ložnici pri Žalcu** priredi v nedeljo dne 14. malega travna ob 6. uri zvecer v gostilniških prostorih g. Andrej Zagode gledališčno igro „Zaklad" v štirih dejanjih. Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin.; stojišča 30 vin. Med posameznimi dejanji svirala bode šmaraska godba. Ker je igra zelo zanimiva, vabi k obilni udeležbi uljudno odbor.

c **Bralno društvo na Gomilskem** priredi s prijaznim sodelovanjem braslovških tamburašev v nedeljo 14. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Cukala večjo ljudsko veselico, katere spored je: gledališka predstava, deklamacije, srečolov in prosta zabava z raznimi kratkocasnostmi. Uprizori se Medvedova igra „Na ogledih", ki je tukaj še popolnoma neznana in je zatorej pričakovati obilne udeležbe od blizu od daleč.

c **Izobraževalno društvo v Št. Petru v Sav. dol.** priredi v nedeljo dne 14. aprila v prostorih gosp. Šribarja v Dobertešivasi točno ob 3. uri popoldne igro „Zaklad". Vabi se uljudno k obilni udeležbi.

Brežice-Sevnica-Laško.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze": dr. Ivan Benkovič, odvetnik v Brežicah.

b **Drugo zborovanje Kmečke zveze na Zdolah.** Ker je bil kandidat Slovenske kmečke zveze g. dr. Benkovič dne 25. marca zadržan, vdeležiti se našega zborovanja na Zdolah, je obljubil, da hoče prihodnjo nedeljo dne 14. aprila prirediti shod Kmečke zveze na Zdolah pri Janezu Šoba ob 8. uri dopoldne in s tem tudi Narodni stranki priložnost dati, da ga spozna, kar bi bilo zadnjič radi dveh shodov nemogoče.

b **Zborovanje Slovenske kmečke zveze v Sromljah.** V nedeljo dne 14. aprila priredi neumorno delavni gospod državnozborski kandidat dr. Benkovič shod v Sromljah pri g. županu Antonu Petan ob 3. uri popoldne. Vrli kmečki volilci! Obiščite polnoštevilno oba shoda sosednih si občin in župnij.

b **Dol pri Hrastniku.** V nedeljo dne 21. t. m. po prvem opravilu se vrši na Dolu pri Hrastniku volilni shod pri g. Petru Šentjurc. Razvijal bo kandidat Slovenske kmečke zveze, g. dr. Ivan Benkovič, svoj program. Dolanci, pokažimo pri tej priliki z obilno udeležbo, da nismo pozabili na „prijateljsko" postopanje g. Roša proti naši kmečki občini. Pridite pa sem k nam tudi vi, vedno zavedni Šentjedrčani, in vrli kmetje gorate širske župnije! Vstopite pa v našo vrsto tudi vi zavedni delavci, saj imate iste težnje kakor mi kmetje, ter skupno pokažimo, da ne iščemo svoje rešitve v gnjilem liberalizmu, ki ga zastopa g. Roš, ampak v stanovski organizaciji, ki sloni na krščanski podlagi in ta je Slovenska kmečka zveza. In kandidatu te zveze, g. dr. Ivanu Benkovič izrazite dne 21. t. m. svoje težnje!

b **Blanca na Savi.** Le vkup na ljudski tabor na Blanco! Tako je šlo od ust do ust v Posavju. Liberalci in demokrati so odvračali volilce, jim grozili s pretepom, pisali grozilna pisma, a vse ni nič izdalo. Dne 7. t. m. se je na Blanci zbralo nad 1000 pristašev Kmečke zveze. Prišli so kmetje od daleč po več ur hoda, a najbolj oddaljeni iz brežiškega okraja na ovenčanih vozovih, s trobojnicami in napisi: živela Kmečka zveza. Tudi vreme je bilo vabljivo in drlo je vse na Blanco. Seveda tudi liberalci in demokrati iz Sevnice, Rajhenburga in Vidma niso izostali. Kmeta Roškar, župan Rober in kmet Zalokar so zboru predsedovali. Prvi je spregovoril kmet in dež. posl. Roškar in navdušil kmete za Kmečko zvezo. Zelo so ga bili veseli kmetje. Hvala mu, da se je potrudil v Posavje iz daljnih Slov. goric! Na to je razvijal svoj programni govor kandidat dr. Benkovič ter si pridobil za se srca poslušalcev. Dr. Jankovič je poročal o delovanju slovenskih poslancev v deželnem zboru, zlasti o tem, da so poslanci izposlovali slovensko kmetijsko šolo in pa da se jim je zagotovil nerazdeljen šolski pouk, ako bodo pod gotovimi pogoji za istega prosili krajni in okrajni šolski sveti. Kmetje so bili veseli teh poročil in gotovo je bil vsak zadovoljen, da je vrlemu deželnemu poslancu dr. Jankoviču pri volitvah dal svoj glas. Župnik Cerjak je kazal, da so edino kmetje Kmečke zveze neodvisni kmetje, pri Narodni stranki pa so popolnoma odvisni od raznih drugih stanov, ki jih bodo zopet izkoriščali sebi v prid. Edino Kmečka zveza je krščanska stranka in edino poslanci Kmečke zveze bodo delovali le kmetu v korist. Primerjal je tudi kandidata Kmečke zveze dr. Benkoviča s kandidatom Narodne stranke Rošem, nakar so se kmetje navdušeno izrekli za dr. Benkoviča. Ekonom Cerjak in krščanski socialec Medvešek iz Maribora sta priporočala Kmečko zvezo in njenega kandidata. Cele tri ure je ljudstvo mirno in pazljivo poslušalo svoje govornike. Savinjski okraj je po ogromni večini zagotovljen dr. Benkoviču. Shoda na Blanci se je udeležilo tudi mnogo liberalcev iz Narodne stranke in demokratov. Mnogo jih je prišlo na shod z zlobnim namenom motiti zborovalce. Pijani so se raztrosili med naše ljudi, a reditelji so jih odstranili in izročili orožnikom. Zopet drugi so v bližnji gostilni pijančevali in vpili in tulili kot divje zveri z namenom, da preglasijo naše govornike. Liberalna noblesa je imela nad temi svojimi barabami največje veselje in zabavo. Po sklepu zborovanja je pa dr. Gosak, pristaš Narodne stranke iz Celja, uprizoril tako lep teater, da se ga bodo spominjali še dolgo Posavčani. Hotel je govoriti in stopil na stol. Toda dr. Benkovič in župan Rober ga opozorita, da to ni dovoljeno po sklepu shoda. Kajti to je nov shod pod milim nebom, ki se mora javiti politični oblasti. A dr. Gosaku so postave gori ali doli, on hoče govoriti. Pristopijo trije orožniki in cukajo doktorja raz stola, toda dr. Gosak hoče govoriti. Ljudstvo ga pa noče poslušati, se mu smeji, ploska pri vsaki besedi, prepeva „Naprej zastava slave" in druge narodne pesmi ter ugiba razne šale. A vse to našega junaka ne prestraši, on hoče govoriti. Ta prizor je trajal več kot četrt ure, a bil bi še dalje, ako ne bi orožniki potegnili zgovornega doktorja raz stola. Sredi treh orožnikov in spremljan od nebrojne množice je dr. Gosak korakal do bližnje gostilne. Blanca pa se mu je toliko prikupila, da je naznanil shod Narodne stranke za Blanco za dan 21. t. m. Če le ne bode prišel po aprila!

b **Koprivnica.** O shodu na Blanci posnamemo iz poročila našega dopisnika še naslednje: Pristaši Narodne stranke so vriskali, zmerjali kmete, psovali ter pijani ležali okrog. Eden ud Narodne stranke je kričal, naj vse hudič vzame. Ko se je zborovanje zaključilo, se je prikazal dr. Gosak. Kako kmečki je, smo takoj opazili. Na eni roki je imel rokavico iz usnja, drugo belo roko je kazal ljudstvu, ves gizdav, kakor mestni čevljarski učenci po nedeljah. Toda na drugi strani se mu je vendar vidla tudi neolika. Vsi drugi govorniki so sneli klobuk, on ga je obdržal proti omiki na glavi. Opazovalec koprivniški.

b **Kdo dela?** Dr. Benkoviču očita Narodna stranka, da dosedaj še ni nič storil v našem okraju. Nasprotje tega pač ni težko dokazati. Dr. Benkovič je prišel v Brežice ravno privabljen po sedanjih pristaših Narodne stranke, ki so se preje dobro poučili o njegovi osebi in o njegovih zmožnostih. Našel je v Brežicah povsem razorano narodno življenje: nobene organizacije, nobenega poguma, nobene inicijative. Vzdihovalo se je zelo mnogo in žalovalo zlasti po okrajnem zastopu. Dr. Benkovič se je lotil dela za volitve v okrajni zastop, in koncem l. 1905 se je razmerje glasov tako izpremenilo, da je Slovencem večina zagotovljena. Koliko dela, truda, časa stane tako delo, o tem obrekovalci najbrže niti pojma nimajo; dr. Benkovič ni iskal plačila in ga tudi ne bode. Sam je moral napraviti neštevilne pritožbe v reklamacijskem postopanju in neštevilno drugih vlog na namestništvo in na ministrstvo, da je stvar spravil v tek. Ko je dr. Benkovič došel v Brežice, bila je mestna policija prava šiba božja za cel okraj. Slovencem so se godile vnebovpijoče krivice, ki so vsem dobro znane; Slovenci so javkali, a rešilnega dejanja nikjer. Kdo je vsaj kolikor toliko reda napravil? Kdo je poiskal cel materijal zoper policijo in ga spravil v obliki štirih interpelacij v državni zbor in v ministrstvo? Kdo pa je cele dneve izgubljal na sodišču pri razpravah zoper policijo? Seveda brez plačila! Kdo je napravil tiste, na kilograme težke akte zoper policijo in jo razkrinkal pred svetom? Odgovorite, obrekovalci! V političnem oziru so bili brežiški Slovenci mrtvi; v edinem političnem društvu „Sava" niso imeli primernega zastopstva. Pri občnem zboru l. 1905 na Vidmu je ravno dr. Benkovič dosegel, da se je Brežičanom dalo primerno zastopstvo v odboru; seveda ako bi že tedaj poznal politično mišljenje nekaternikov, oziroma njih politično nezmožnost, potem bi se tedaj ne prizadeval toliko, da jih spravi v odbor. Kdo se je brigal za volitve v mestni zastop preje? Kdo pa je prvi napravil pregled volilcev in precenil moči obeh strank? Obrekovalcem kaj takega niti na um ni prišlo. In dalje: dr. Benkovič je bil v zadnjih dveh letih eden glavnih delavcev v političnem društvu „Sava"; mirno lahko rečemo, da to društvo preje ni napravilo toliko shodov, sej, peticij, prošenj, protestov kot v tem kratkem času. Omenimo le par stvari: pripravljalna dela za dopolnilne volitve v deželni zbor, dalje za dopolnilne volitve v 4. in 5. kuriji za državni zbor namesto gg. Žičkar in Berks, peticije v zadevi zasedanja nadučiteljskega mesta na slov. ljudski šoli v Brežicah, opetovane jezikovne pritožbe zoper okrajno glavarstvo, zlasti njega davčni oddelek (ki so imele deloma popoln uspeh!) razne jezikovne pritožbe zoper postopanje okrajnega sodišča (kazenski oddelek), protest zoper postopanje politične oblasti pri štrajku v Sevnici, cela akcija zoper postopanje mestne občine in politične oblastvi pri otvoritvi novega mosta (ki se je popolnoma obnesla!), večkratne pritožbe radi prepovedi razobešanja slovenskih zastav itd., itd. Pridemo do afere Vistarini! Sedanji pristaši Narodne stranke so imeli pred tem visokim gospodom poseben respekt! Odveč bi bilo, da bi zopet pogrevali to afero, katera je itak dobro znana. V tej aferi se je moral dr. Benkovič na svojo odgovornost boriti zoper vse oblasti, celo zoper nekatere slovenske poslance! Nikjer ni našel pomoči, ampak le zapreke in večkrat je kazalo, da se afera obrne na način, ki bi bil za dr. Benkoviča zelo neprijeten. Še sedaj se mu očita, da je prekruto ravnal, četudi je to očitanje popolnoma neutemeljeno. Dr. Benkoviču je bila korist ljudstva več nego usoda okrajnega glavarja! Za omogočenje vsesokolske slavnosti v Brežicah si je dr. Benkovič pridobil zasluge, katere mu nihče ne more kratiti. Dokler se je šlo za dosego dovoljenja slavnosti, sedel je ostali odbor kot onemogel starček na strehi; skoro vse delo je bilo na ramah dr. Benkoviča; za časa slavnosti pa je moral opravljati službo — policaja in je bil radi tega, ker jo je preveč vestno opravljal, zapleten še v kazensko preiskavo, vsled ovadbe policije in okrajnega glavarja. Kdo pa je ustanovil stavbinsko zadrugo „Lastni Dom", ki ima namen, brežiškim Slovencem, zlasti obrtnikom dobiti primerne strehe? Kdo je ustanovil edino narodno radikalno

glasilo na Štajerskem „Posavsko Stražo“? Za danes dovolj! Besedo imajo obrekovalci; naj povedo, kaj so storili oni, kaj je storil njih kandidat?

b **Rošev shod na Zdolah.** O tem shodu še izvemo, da Roš ni mogel in ni znal govoriti delj časa nego 10 minut. Vkljub temu pravijo, da je bil najdaljši v njegovem javnem delovanju. Ker se je Rošu ponesrečilo, skušal je neki učitelj razkladati kmečki program. Peščica navzočih kmetov je bila zelo razočarana.

b **Dobova.** Gg. dr. Benkovič in Roškar sta sklicala 7. t. m. v Dobovi prepotreben volilni shod Kmečke zveze. Žal, da načelnik zveze ni mogel priti iz daljnih Slov. goric, pričakujemo ga pa gotovo drugokrat. Ob 8. uri dopoldan so se zbrali v gostilni Cvetko mnogoštevilno iz vseh občin vrli kmetje in rokodelci. Eno uro in pol je dr. Benkovič jasno in gladko razvijal program Kmečke zveze, opisoval njene nasprotnike, pogubno delovanje tako imenovane liberalne Narodne stranke in socialdemokratov, pobijal tehi cerkvi in državi sovražne namene z izreki njih voditeljev. Nepremišljen je bil neke stranke medklic: „O šoli molčite“. Dotične nemirneže so kmetje sami krepko zavrnili; kajti g. dr. Benkovič je stvarno govoril o šoli in stroških za šolske stavbe. Zborovalci so vsa izvajanja odobrili, izrekli zahvalo in zaupanje kandidatu. Dobovski pošteni kmetje in rokodelci, 14. maja volite poslanca, katerega je vaša zveza za sposobnega spoznala in priporočila — g. dr. Benkoviča. — Dne 1. maja bodo v Dobovi otvorili postajališče, ako bodo dovršena potrebna dela, čakalnica in nasip.

b **Trbovlje.** Katol. del. društvo je sklicalo v nedeljo 7. t. m. zaupni shod pri Špancu. Ko so liberalci to zvedeli, so koj sklicali tudi shod in sicer ob isti uri v sosednji gostilni liberalnega Kukenberga. Imeli so namen, zbrati se v omenjeni gostilni in potem skupno prihruliti na naš shod. Da je to resnica, dokazuje članek iz Trbovelj v zadnjem „Nar. listu“. Toda je jim spodletelo. Dr. Dimnik, njih vodja, ki niti volilec ni, jim je namreč povedal, da je prepovedano volilne shode motiti. Uspeh našega shoda je bil sijajen. Zanimivo je bilo opazovati prihajanje kmetov in delavcev. Vsakega prišleca do Kukenbergove gostilne so liberalci skozi okno vabili na shod. Pred vratmi pa je stalo kakih dvajset fantov, večinoma nevolilci ter zastavljali pot proti Špancu. Tako je bilo mnogo naših primoranih udeležiti se njihovega shoda. Veliko pa se jih je, izvedevši, da ondi zbornjejo liberalci, prerilo skozi „cestno stražo“ in prišlo k nam. Udeležencev je bilo na našem shodu črez sto. Liberalci seveda trde, da je bilo na njih shodu nad tristo udeležencev, na našem shodu pa štirideset. Vprašamo liberalce, kod so njihovi udeleženci prišli v hišo in kod so odšli? Opazovali smo in videli, da jih je pri vratih šlo največ petdeset. Morda so skozi dimnik prihajali in odhajali; to je mogoče, kajti na streho nismo gledali. Pribito dejstvo je, da so liberalci na tem shodu popolnoma pogoreli. Udeležili so se njihovega shoda samo liberalni učitelji, rokodelski vajenci in pomočniki, kolikor jih je Kukenberg skupaj zbobnal, par žensk in zagorski liberalci seveda tudi. Samo, da je število, ne glede na to, če so volilci našega okraja. Seveda liberalci si mislijo: „Če spravimo skupaj množico razsajačev, se bodo pristaši Kmečke zveze koj prestrašili in odnehali.“ — Nikdar! Da so naši liberalci obupali, dokazujejo sami. Niso vedeli, kako bi se maščevali nad nami in tako olepšali svoj poraz. Poslali so zastopnike z dr. Dimnikom na čelu g. kaplana Lončariča tožit h g. župniku, češ, da omenjeni g. kaplan dela razpor v Trbovljah. Vprašamo vas liberalni petelinčki, kdo drugi dela razpor in nemir v Trbovljah kot vi. Kdaj smo še mi prišli na vaše shode nemir delat, kot ste ga vi delali na našem javnem društvenem zborovanju? Na našem shodu je bilo velikansko navdušenje za našega kandidata dr. Ivan Benkoviča. Črez sto volilcev je zagotovilo vztrajno delati zanj. Zborovalo se je dve uri. Nato pa smo pregledovali volilni imenik, ki je jako pomanjkljiv. Nevpisani bodo reklamirali.

Drobtinice.

d **Podmaršal Succovaty**, poveljnik III. kora v Gradcu, je praznoval dne 2. t. m. svojo 10letnico, odkar stoji na čelu III. kora. Succovaty gre kmalu v pokoj. Na njegovo mesto pride podmaršal Potiorek.

d **Izvanredna operacija** se je izvršila v Filadelfiji. Neka žena je imela tako malo krvi, da je bila vsled tega v smrtni nevarnosti. Zdravniki so prišli do prepričanja, da jo je mogoče rešiti le, ako jej dodajo človeške krvi. Njen soprog je bil takoj pripravljen, da mu odvzamejo kri in jo dajo njegovi soprogi. Obema so odprli na rokah žile in jih zavezali tako, da je mogla kri teči iz roke moža v roko njegove soproge, ki je bila s tem rešena smrti. Mož je sicer oslabljen, toda ne v smrtni nevarnosti.

d **Strašna nesreča.** V Odesi so priredili v dvorani hotela St. Peterburg dobrodelno predstavo, pri kateri so sodelovali tudi otroci. V idili „Snežinke“ pa so se nakrat vneli vatini kosmiči, s katerimi so predstavljali snežinke. Ker so bili otroci pokriti ž njimi, so bili seveda tudi oni hipoma vsi v ognju. Občinstva se je polastilo nepopisno razburjenje in strah, da je bilo vse zmešano in so prepozno začeli gasiti. 9 otrok je vsled opeklin umrlo, 20 jih je hudo opečenih. Nekaj mater je ob pogledu na njihove otroke zblaznelo.

d **Koliko se poje konjskega, pasjega in mačjega mesa.** Na Francoskem in Nemškem pojedlo se je že pred dvemi leti vrlo mnogo konjskega, pasjega in mačjega mesa. In to meso se čim dalje bolj prodaja. Leta 1904. je bilo v nemških klavnicah zaklano 120.000 konj, leta 1905. — 180.000. V Saški, Bavarski in Pruski se je pobilo tudi mnogo psov, leta 1905. že 9000. O mačjem mesu niso niti vodili račune. Mnogo konjskega mesa se proda za goveje meso, zlasti izdelovateljem klobas. Zdravniki sicer pravijo, da to meso ni tako slabo, ali kupci so vendar oškodovani.

d **Bik kot hišni čuvaj.** V Killingsworthu je velik bik vdove Standardove mirno užival svojo hrano, dočim je vdova blizu hleva nekaj delala, ko sta se jej približala dva potepuha. „Je-li stari doma?“ vprašal je en potepuh, čigar nos je bil tako rdeč, kakor vdovina ruta, katero je imela za vratom. „Jaz nimam starega in sem sama doma“, je odvrnila vdova. „Izborno, pojdite v hišo in prinesite nama kaj za jesti in za piti!“ je ukazal potepuh. „Dobro“, dejala je vdova, „samo počakajte, da opravim bika.“ Nato je odvezala veliko žival in potepuha videč da jima preti nevarnost, sta bežala, kolikor so ju nesle noge, dočim jima je izpuščeni bik z vso hitrostjo sledil. Bik je najprej dohitel potepuha z rdečim nosom in med tem, ko je siromak kričal na vse pretege, ga je bik vrgel z vso močjo v deset korakov oddaljen kup snega, ki je bil k sreči mehak. Bik je potem zasledoval drugega potepuha, ki je letel kakor srna. Pri plotu ga je srečno dohitel in ga s tako močjo vrgel preko plank, da je v zraku napravil trikratni saltomortale in odletel na sosedovo polje. Potepuha namreč nista vedela, da je vdova, ki je brez moškega varstva, vzgojila bika in da je ona edina oseba v vsej okolici, katera se mu upa bližati. Napram njej je bik tako krotak in vljuden, kakor jagnje. Potepuh z rdečim nosom je tako poškodovan, da so ga morali prepeljati v bolnico v New-Haven.

Najnovejše novice.

S šole. Učiteljska suplentinja Marija Gajšek v Kalobju je postala stolna. V pokoj je stopila učiteljica ženskih ročnih del Ana Pečovnik v Velenju in Št. Ilju.

„Voditelj“, druga številka, je ravnokar izšla.

Volilni shod v Mariboru bo v nedeljo, dne 14. t. m. ob 10. uri predpoldne v mali dvorani Narodnega doma II. nadstropje. Na dnevnem redu je: Določitev slovenskega kandidata za mesto Maribor. Vsak slovenski volilec, ki je za samostojnega kandidata, ima prost pristop! Mi moramo dokazati širji javnosti, da živimo v Maribori tudi Slovenci!

Savinjčani, Zadrčani, pozor! Agitacija za mesarja Ježovnika je strastna. Preslepiti Vas hočejo z zvijačnimi besedami, neštetimi obljubami in brezštevilnimi plakati in iztisi „Narodnega Lista“. Za to se ne udajte! Pridite vsi na Robičeve shode, berite „Slovenskega Gospodarja“ in videli boste, kje je resnica in potem Vam ne bode treba praviti: „grevenga po smrti je zastonj!“

Sv. Marjeta na Drav. polju. Dne 10. aprila ob. 10. predpoldne imel je tukaj g. Pišek volilni shod v gostilni g. Jožefa Finžgar. Predsedoval je g. Andrej Kirbiš. Vsi zborovalci so za gospoda Piška.

Dobrova. Ob 1. uri popoldne vršil se je tukaj shod kandidata F. Pišek v gostilni g. Auguština. Za predsednika je bil izvoljen g. Jože Čander. Ob 3. bil je shod na Skokah pri g. Lešniku. Povsod so se volilci izrekli soglasno za Piška, ker se z njegovim programom popolnoma strinjajo.

Gorica. Dne 11. aprila je imel F. Pišek ob 10. predpoldne v hiši g. Vodošeka shod. Predsedoval je župan g. Matevž Napast. Vsi smo navdušeni za kandidata Piška.

Podova. Dne 11. aprila ob 1. uri popoldne zborovali smo v gostilni g. Žagavec. Predsedoval je g. Anton Mlakar. V eno uro trajajočem govoru nam je kandidat F. Pišek v poljudni besedi razvijal svoj program, po katerem bi se lahko našemu stanu pomagalo, tako temeljito in vsem umljivo, da smo bili presenečeni, da kot kmet tako težka vprašanja razume. G. nadučitelj Ahič stavil je kandidatu več težkih vprašanj in na vse je odgovoril v splošno zadovoljnost. Na predlog g. Fr. Fingušt je vseh 65 zbranih volilcev sklenilo soglasno resolucijo, da se našima poslancema gg. Robiču in Roškarju naroči, v prvem zasedanju deželnega zbora predlagati, da se prenaredi nova lovska postava ter zajec proglasi kot škodljiva žival, katero sme vsak zatirati. Sedanja lovska postava, katera je od 10. t. m. v veljavi, se vzame z ogorčenjem na znanje. Vsi smo se izjavili, voliti 14. maja F. Piška.

Štajerčevi kandidati. Marburgerci ni prav, da še ni postavil „Štajerc“ kandidate, ker ne bodo imeli časa prirejate shode. Mi bi to pač Štajerčevim kandidatom resno odsvetovali, naše vrle katoliško-narodne kmete izzivati s takimi nemčurskimi shodi. — Da „Štajerc“ ni tako dolgo proglasil kandidatov, ima popolnoma drug vzrok. Štajerc namreč dobro ve, da ne bo izvoljen ne eden njegovih kandidatov, zato pa tako dolgo ne razglasi kandidatov, da se bo potem lahko izgovarjal, da vsled prepozne razglasitve niso imeli dovolj časa za agitacijo in so propadli.

Št. Peter pod Mariborom. V nedeljo 14. t. m. po večernicah predava v novi šoli g. živinozdravnik A. Korošec o svinjskih boleznih.

Rogaška Slatina. Proti onij novici dne 5. aprila podaje protikandidat in „gmajnski šribar“ V. Žurman v „Domovini“ dne 10. aprila imenitno izjavo. Dopisnika imenuje lažnika in obrekovalca, da celo osla, pa brez vsakega dokaza. Da ima V. Žurman „titelnov“ osel vse žepe polno, dokazuje to, da se je dne 24. febr. t. l. pri nadžupni cerkvi pred mnogimi pričami tako izpozabil, da je rekel: „Doktorji Korošec, Krek in Vrstovšek so sami osli.“ Nič mu ne bo škodilo, ako bo radi tega imel s sodnijo opraviti; to pa ve vsak kmet, da V. Žurman s takimi nastopi nikjer nič ne bo dosegel.

Sv. Barbara v Halozah. Dosti novega imam poročati, žalostnega, pa tudi veselega. Najprvo sledeče: Čujte in strmite! Pri nas zahtevajo v višjih razredih popolnoma nemški pouk, seveda razven veronauka. Kdo pa je za to? Nasprotniki narodne šole, slovenskih učiteljev, sploh napredka. Trdijo, da je to želja ljudstva, kar pa je gorostasna neresnica, kajti to želijo le nekaterniki. Oh, to so žalostne razmere za našo tako veliko župnijo, ki si jé postavila tako lepo šolo, ki bi pa naj služila kot ponemčevalnica Barbarčanov, katere je nedkaj bodril in za narodno delo navduševal slavni župnik Raič! — V minolem mesecu je umrl tukajšnji veleposestnik g. Bogomir Ulrich, star 67 let. Bil je doma iz Wartemberga, Nemec, a čislan tako od Slovencev kakor od Nemcev; kajti bil je mirna in poštena duša skoz in skoz. Prišel je najprej v službo na Hrvaškem h grofu Bombelli-ju kot ekonom. Tam se je nekoliko privadil hrvaščini, katere se je vedno rad posluževal v občevanju. Pozneje je bil najemnik borlskih posestev in ob enem oskrbnik grajščine. Zadnja leta je bil zasebnik in veleposestnik v Cirkuljanah. Zapustil je svojo drugo ženo in pa 93 let staro taščo, najstarejšo osebo naše župnije. Pokojni je imel dosti prijateljev, posebno Hrvatov, ki so ga radi obiskovali v življenju, pa tudi na zadnji poti so ga spremljali. Blag mu spomin! — Ta mesec se je pa začel veselo. Velikonočni pondeljek zjutraj je naznanjalo streljanje in pa slavoloki, da pride v našo sredino že dolgo pričakovani g. župnik. Med svirajem godbe smo ga pričakovali pri kapeli. Učenka Jerica Samberger ga je pozdravila vimenu šolarjev ter izročila šopek iz svežih cvetlic. Na to je g. dekan slovesno umestil novega g. župnika, in potem v pridigi razložil dolžnosti župljanov do župnika, na kar je g. župnik Ivan Vogrin služil prvo slovesno sv. mašo. Po tej smo med godbo spremljali novega g. župnika do župnišča z željo, da nam ga Bog prav dolgo ohrani.

r **Št. Vid-Grobelno.** Dne 21. t. m. nam vprizore naši igralci in igralke novo igro v štirih dejanjih in sicer narodni igrokaz s petjem: Finžgarjev „Divji lovec.“ Res je igra za naše ljudstvo nekaj posebnega, če se pomisli, da sodeluje pri tem 30 naših fantov in deklet. Da se naše občinstvo že prej malo seznani s to igro — podajam tu kratko jedro. V neki slovenski vasi je živel okoli leta 1848 rihtar (župan) Zavrtnik s hčerko Majdo. Za zeta si je skopi oče izbral bogatega soseda Lisjakovega Gašperja, katerega pa Majda ne mara, ker ljubi poštenega kočarskega sina Janeza. Ker je Radeckiju v vojski na Laškem zmanjkalo fantov (fante za vojsko so lovili župani z biriči), dal je rihtar tudi Janeza, ki ni imel grunta, zašiti v vojaško suknjo. Gašperju pa rihtar prepiše grunt, če vzame Majdo za ženo. Ker Majda Gašperjevo snubitev zavrne, ta jezen Zavrtnikovo zemijo proda ter požene s prijatelji po grlu. Rihtar vsled te sleparije znori. Janez od vojakov zbeži in se skriva s tovariši po gorah kot „divji lovec“. Tu se snide z Majdo, ravno ko ga biriči in Gašper preganjajo. V boju z lovci je izdajalec Gašper ustreljen. Majda hoče zbežati z Janezom, a v tem hipu poči puška in Janez pade zadet črez skale v brezdno. Potrta vsled izgube ljubimca skoči tudi Majda za njim v prepad.

Vlak povozil je 11. aprila na postaji Rače 18-letnega natakarja Frid. Vindiš iz Pragerskega, ko je prestopal iz delavskega v osebni vlak. Sožalje starišem.

V Konjicah se je obesil uradni vodja tamošnje okrajne sodnije g. Mart. Ermenc.

Tržne cene

v Mariboru od 6. aprila do 12. aprila 1906.

Živila	100 kg	od K	od h	do K	do h
Pšenica		17	—	—	—
rž		15	—	—	—
ječmen		17	—	—	—
oves		17	50	—	—
koruza		13	75	—	—
proso		16	50	—	—
ajda		17	—	—	—
seno		5	—	—	—
slama		4	60	—	—
fižola	1 kg	—	30	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	8	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		2	40	—	—
špeh, svež		1	30	—	—
zelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	20	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kisla		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	6	—	—

Loterijske številke.

Dne 6. aprila 1907.

Gradec	67	61	86	64	3
Dunaj	60	64	67	25	54